Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 107 (8847). • 29 май, 1986 йил • ПАЙШАНБА • Баҳоси 3 тийин.

ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИ АСОСИДА

УМУМХАЛҚ ЁРДАМИ

Шу кунларда Ўзбекистондаги кўпгина меҳнат коллективларининг интилишлари Чернобилда юз берган фалокат оқибатларини тезроқ бартараф этиш, жабрдийдаларга ёрдам кўрсатишга қаратилган.

Тошкентдаги «Компрессор» заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари АЭСдаги авария оқибатларини тугатиш юзасидан ёрдам фондига ўз ҳиссаларини қўшишга қарор бердилар. Бу ерда бегараз меҳнат вахтаси ўтказилиб, бир кунлик иш ҳақи — беш минг сўмдан кўп пул Чернобиль АЭСи зонасидан кўчирилган аҳолига жўнатилди. Тошкент электромеханика заводининг, республика пойтахти бошқа корхоналарининг меҳнатчилари ҳам шу мақсадда меҳнат қилдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРКЕНТ— ЧЕРНОБИЛГА

Паркент район матлубот жамияти ходимлари аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш ва савдо оборотини ошириш юзасидан социалистик мусобақада актив иштирок этиб, биринчи квартал якуни бўйича «Центросоюз» кўчма Қизил байроғига ҳамда 5650 сўмлик пул мукофотига сазовор бўлдилар.

Яқинда мукофотни топширишга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Сўзга чиққан Ленин орденли сотувчи С. Маҳкамов, район матлубот жамияти правлениеси раисининг ўринбосари А. Абдумаликов ва бошқа ўртоқлар мукофот пулини Чернобилга ёрдам сифатида ўтказишни таклиф қилдилар. Бу таклиф қизғин қўллаб-қувватланди.

ВИЗИТ ДАВОМ ЭТМОҚДА

27 май куни М. С. Горбачев Ливия Араб Халқ Социалистик Жамахирияси революцион раҳбарлигининг аъзоси А. С. Желлуд билан учрашди.

А. С. Желлуд М. С. Горбачевга Ливия Араб Халқ Социалистик Жамахирияси раҳбари М. Каддафининг мактубини топширди.

Совет Иттифоқининг Ливия революцияси ҳаққоний ишини, Ливия раҳбарларининг шу революция ғалабаларини ҳар қандай ҳамлалардан қаттиқ туриб ҳимоя қилиш йўлидаги азму қарорини қўллаб-қувватлаш позицияси ўзгармас эканлиги таъкидланди.

М. С. Горбачев билан А. С. Желлуд бутун диққат-эътиборни Ливияга қилинган қуролли босқиндан тинчликсевар, миллий озодлик кучлари учун, айниқса барча араб халқлари учун келиб чиқадиган хулосаларга қаратдилар.

* * *

Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков билан А. С. Желлуд ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Музокараларда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Мудофаа министри С. Л. Соколов, КПСС Марказий Комитети секретари А. Ф. Добринин, шунингдек А. С. Желлудга ҳамроҳ бўлиб келган ливиялик расмий кишилар қатнашдилар.

Томонлар ҳар тарафлама ўзаро манфаатли, самарали алоқалар жўшқин ривожланиб бораётганини қайд этиб, шу алоқаларни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришга интилаверишларини таъкидладилар.

АҚШ маъмуриятининг авантюрачиликдан иборат милитаристик сиёсати, унинг мустақил давлатларни ўз измига юритиш йўлидаги уринишлари натижасида жуда кескинлашиб кетган халқаро аҳволнинг актуал масалалари хусусида батафсил фикрлашиб олинди.

А. С. Желлуд озодлик ва мустақиллик учун, Америка ҳарбийларининг суверен давлатларга нисбатан зўравонлик билан тазйиқ ўтказиш сиёсатига қарши курашаётган Ливия халқига маънавий-сиёсий ҳамда бошқа тарздаги мадад ва ёрдам бераётганлиги учун Совет Иттифоқига чуқур миннатдорчилик изҳор этди.

* * *

СССР ҳукумати Кремлда меҳмон шарафига зиёфат берди.

Дўстона вазиятда ўтган зиёфат вақтида Н. И. Рижков ва А. С. Желлуд ўртоқлар қисқача нутқ сўзладилар.

* * *

А. С. Желлуд В. И. Ленин мавзолейини зиёрат қилиб, гулчамбар қўйди. Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабрига ҳам гулчамбар қўйилди.

А. Х. ҲАДДАМ СССРГА КЕЛДИ

Совет раҳбарларининг таклифига биноан Араб Социалистик уйғониш партияси раҳбарлигининг аъзоси, Сурия Араб Республикаси вице-президенти А. Х. Ҳаддам амалий визит билан 27 май куни Москвага келди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

• Ғўза парваришида ҳам суръат, ҳам сифат эътиборда бўлсин. • *Машина теримига ҳозирдан пухта тайёргарлик кўрайлик* • Далада ишлаётганлар учун барча зарур шарт-шароитларни яратиб берайлик.

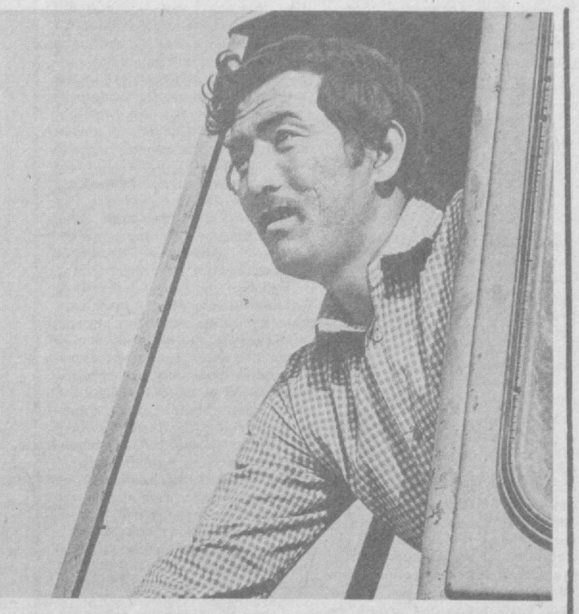

□ **КОММУНИСТИК районидаги «Политотдел» колхозининг Абдумўмин Турғунбоев етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари бу йил 96 гектар майдонда деҳқончилик қилишяпти. Ҳозирги кунларда бригадада ғўза парваришн авж олдириб юборилди. Суратларда: (ўнгдан) механизатор М. Мансуров; ғўзаларга ишлов бериш пайти.**

А. Зуфаров фотолари.

• Машина теримига ҳозирдан тайёрланайлик

ҚЎШИМЧА ТАДБИРЛАР

БРИГАДАМИЗДА ўтган йили ҳар гектар майдондан 38 центнердан ошириб, ҳосил олинган. Унинг асосий қисмини механик-ҳайдовчиларимиз Қаҳрамон Ҳамдамов ва Номоз Ҳолбоевлар териб беришган эди. Биз экишдан олдин ерларни яхшилаб текислаганлигимиз, ғўза парвариши даврида далаларни бегона ўтдан тоза ҳолда сақлаб, барг тўкишни вақтида ўтказганлигимиз, техникани пухта созлаб қўйганлигимиз туфайли яхши натижага эришдик.

КПССнинг XXVII съезди қарорларидан руҳланган бригадамиз деҳқонлари бу йил янги режаларни амалга оширмоқдалар. Айни пайтда 75 гектар майдонда пахта етиштирмоқдамиз. Давлатга 300 тонна пахта сотамиз. Тажрибадан маълумки, механизациядан унумли фойдаланмай туриб бундай маррани забт этиш қийин, албатта. Биз бу йил ҳосилнинг 80 процентини машиналар ёрдамида йиғиштириб олишни мўлжаллаяпмиз. Шунинг учун ҳам ҳозир ғўзалар машинабоп қилиб ўстирилаяпти. Экинларга учинчи комплекс ишлов беришни тугатган механизаторларимиз ишнинг сифатига алоҳида эътибор беришмоқда. Ҳар бир культивация олдидан улар даладаги экиннинг ҳолатини, тупроқнинг қай даражада етилганлигини синчиклаб текшириб чиқадилар. Ана шунга қараб культиватор ишчи органларини ўрнатадилар.

Механик-ҳайдовчиларимиз Қ. Ҳамдамов ва Н. Холбоевлар кузги-қишки мавсумдаёқ ўз терим агрегатларини ремонтдан чиқариб қўйишган. Республика партия ва ҳукуматининг «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида 1986 йилги пахта ҳосилини машинада теришга ва тайёрлашга ҳозирлик кўриш соҳасидаги энг зарур тадбирлар ҳақида»ги қарорида биринчи августгача пахта териш машиналари, техникавий хизмат воситалари, трактор прицеплари, пахта ортиш механизмлари ремонтини тугаллаш, биринчи сентябргача эса кўрак узиш машиналари, кўрак чувиш механизмлари ва бошқа техника воситалари ремонтини тугаллаш зарурлиги алоҳида таъкидланади. Ана шу қарорга асосан биз терим техникаси ремонтига оид тадбирлар ишлаб чиқдик: мавжуд барча машина ва механизмлар яна бир бор синовдан ўтказилади. Камчилик ва нуқсонлари аниқланса қисқа фурсатларда бартараф этилади. Шунингдек, терим бошлангунча тоштарозиларни тартибга келтирамиз, хирмонлар ва йўлларни тўғрилаб қўямиз.

П. ТОШМУРОДОВ,
Пискент районидаги Охунбобоев номли колхоз бригада бошлиғи.

Хирмонингизга барака

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Охунбобоев номли колхознинг моҳир пиллакори Лаълихон Аширбоева ўн беш йилдан бери мунтазам ипак қурти боқиб, ҳар йили давлатга 100 килограммдан зиёд «кумуш тола» топшираётир.

Ўн биринчи беш йиллик давомида Лаълихон опанинг бир ўзи саккиз қути қурт боқиб, 566 килограмм хом ашё етиштирди.

Бу йил Л. Аширбоева 2,5 қути ипак қуртини парваришлаб, шундан 200 килограмм пилла топширишга сўз берган эди. Куни кеча у шу ҳусобдан қабул пунктига 140 килограмм маҳсулот келтирди.

Колхозда бу йил баргдан тежаб-тергаб фойдаланишда қатъий тартиб-интизом жорий этилди. Барг етказиб берувчи группалар тузилди. Уларга керакли машина-механизмлар, ишчи кучи ажратилди. Пиллакорлар озуқа ташвишини қилмасдан ўз ишлари билан машғул бўлдилар.

Ҳозир колхозда етиштирилган хом ашёни териб, давлатга топшириш қизғин паллага кирмоқда.

С. ҚУРБОНҚУЛОВ.

• Ташвишли сигнал

Карамлар омборда туриб қолмоқда

ЛЕНИН РАЙОН УЛГУРЖИ-ЧАКАНА САВДО ИДОРАСИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Октябрь» колхози меҳнаткашлари эртаги сабзавот маҳсулотларидан мўл ҳосил етиштирдилар. Ҳозир кунига давлатга 40—50 тонна сабзавот топширилмоқда. Жами сотилган маҳсулот 600 тоннадан ошди.

— Бундай натижаларга эришишнинг ўзи бўлмаяпти, албатта,—дейди колхоз правлениесининг раиси Унар Ҳожиев. — Деҳқонларимиз баҳорда юз берган табиат инжиқликларини мардонавор енгдилар. Бироқ, ана шу машаққатлар эвазига етиштирилган ҳосил савдо ташкилотларининг омборларида бир неча кунлаб туриб қолиб, харидорга вақтида етиб бормай, сифати бузилаётганига ачинасан, киши.

...Биз колхоз территориясида жойлашган Ленин район улгуржи-чакана савдо идорасининг иккинчи омборида бўлганимизда раиснинг гаплари ҳақ эканига тўла ишонч ҳосил қилдик. Дарвозалари ланг очиқ омборхоналар ва бостирмаларга карам жойланган яшиклар уйиб қўйилган. Маълум бўлишича, бу маҳсулотлар бир неча кундан буён «харидор»ни кутиб ётибди.

— Ахир, биз нима қилайлик, — деди омбор мудири вазифасини бажарувчи Ботир Султонов. — Карамни белгиланганидан кўп олвордик. Шартномадаги планимизни бажариб ҳам қўйдик. Магазинларимизда ҳам тиқилиб ётибди. Олишмаяпти. Ҳатто, Чирчиқ шаҳри савдо шаҳобчаларига ҳам чиқаришга ҳаракат қилаяпмиз, бўлмаяпти. Шунинг учун ҳам омборимизда 20 майдан буён 55 тонна маҳсулот йиғилиб қолди.

Омбор мудири бироздан сўнг қўшиб қўйди:

— Ленин районн улгуржи-чакана савдо идораси раҳбарлари (директор ўринбосари Н. Саидов) бошқа шаҳарларга юбориш учун вагон ваъда қилишди. Тез кунларда йиғилиб қолган карамларни жўнатамиз.

Шу ўринда бир савол туғилади. Хўш, ана ўша ваъда қилинган вагонлар қачон келади? Яна неча кун йўл юриб, маҳсулотни харидорга етказади? Ахир, вақт ўтаяпти-ку?! Икки ўртада деҳқоннинг пешона тери эвазига етиштирилган ноз-неъматларнинг сифати бузилаяпти-ку?! Бу муаммони ким ҳал қилади?!

Қ. ҒУЛОМОВ.

ҲАЛОЛ МЕҲНАТ— БАХТ-САОДАТ ГАРОВИ

АЙНИ МУДДАО

КПСС Марказий Комитетининг меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисидаги қарорини ўзим ҳам, коллективимиздаги бошқа кишилар ҳам зўр мамнуният билан кутиб олдик. Дарҳақиқат, бу айни вақтида чиқарилган жуда муҳим қарор бўлди. Зеро, қарорда таъкидланганидек, мамлакатимизда ҳалол, серунум меҳнатнинг обрў-эътиборини ошириш, социализмнинг «Ҳар кимдан — қобилиятига яраша, ҳар кимга —меҳнатига яраша» деган асосий принципини оғишмай амалга ошириш вақти келди.

Чиндан ҳам ҳозирга келиб атрофимизда иш жойининг тайини йўқ, даромад манбаи мавҳум кишилар кўпайиб қолди. Уларнинг юриш-туриши, турмуш тарзига ҳар ойда анча-мунча ҳаражат кетади. Лекин улар буни қаерда ишлаб топишади — бу номаълум. Энг ёмони шундаки, атрофимиздаги бундай кишиларга ўзимиз бефарқ караймиз, ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари ҳам эътибор беришмайди ёки кўриб-кўрмасликка оладилар. Қарорда ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари бундай кўринишларга қарши курашда кенг жамоатчилик билан мустаҳкам алоқа ўрнатиши зарурлиги жуда тўғри таъкидланган.

Евгения ГУБИНА,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ВИЖДОН АМРИ

КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида таъкидланганидек, виждонан қилинган ҳалол ва юқори сифатли меҳнат муносиб тақдирланиши, меҳнатни ташкил қилиш, нормалаш ва унга ҳақ тўлашни такомиллаштириш ғоят катта аҳамиятга эгадир.

Мен буни ўзимнинг мисолимда яққол ҳис қилиб турибман. Колхозда 13 йилдан буён сут соғувчи бўлиб ишлайман. Ҳар доим ҳалол меҳнат қилишга, зиммамга олган план ва мажбуриятларимни виждонан бажаришга ҳаракат қиламан. Кам бўлаётганим йўқ. Яхши натижаларга эришмоқдаман. Чорвадорлар ўртасида обрў-эътибор орттирдим.

Бу йил ҳам янги режалар асосида меҳнат қилмоқдаман. Бириктилган 16 сигирнинг ҳар биридан кунига 10 килограммдан сут соғиб олаяпман. Маҳсулотнинг ёғлилик даражаси ҳам дуруст бўлмоқда.

Кўпгина ҳамкасбларим ҳам ишда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Лекин, яшириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Айрим фермаларда сут соғувчилар меҳнатини ташкил қилиш ва ҳақ тўлаш такомиллаштирилмаган. Моддий ва маънавий рағбатлантириш омилларидан тўла фойдаланилмайди. Шунинг учун ҳам бундай фермаларда сут соғувчилар ишга енгил-елпи муносабатда бўладилар.

Ҳар бир фермада ишда қатъий тартиб-интизом ўрнатиш керак. Партиямиз биздан шуни талаб қилаяпти. Ҳалол, виждонан қилинган меҳнатгина инсонга шон-шараф келтиради. Буни унутмаслигимиз зарур.

Л. ЛЮЦЕВИЧ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг сут соғувчиси.

ЁТ ИЛЛАТГА ҚАРШИ КУРАШ ПРОГРАММАСИ

КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори билан танишар эканман совет турмуш тарзимизнинг бутун афзалликларини яна бир бор хаёлимдан ўтказдим, ҳар жиҳатдан одиллик ҳукмронлик қилаётган жамиятда яшаётганимиздан ғурурландим. Турмушимизнинг «Ҳар кимдан — қобилиятига яраша, ҳар кимга — меҳнатига яраша» шиори бутун мамлакатимиз бўйлаб қатъий амал қилаётгани учун ҳалол меҳнат кишиси улуғланади, турли ғамхўрликлар билан қамраб олинади.

Аммо афсуски, шоли курмаксиз бўлмаганидек, орамизда ишламай тишлашни орзу қиладиган текинхўрлар учраб туради.

Жамиятимизга ёт бундай иллатга чалинган нопок шахсларга қарши кураш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан сўнг кескин кучайди. Талон-торож, чайқовчилик, порахўрлик, қўшиб ёзиш, ўғирлик касалига мубтало бўлганларнинг кирдикорлари фош этилиб, аёвсиз жазоланмоқда. КПСС Марказий Комитетининг янги қароридан сўнг ярамас иллатга қарши кураш янада кучайиши табиий. Ҳозир маъмурий ва назорат органлари қарор моҳиятини чуқур ўрганиб, шу асосда иш юритиш режаларини тузмоқдалар. Бу ишда улар кенг жамоатчиликнинг кўмагига таянадилар.

Б. УСМОНОВ,
область юстиция бўлими бошлиғининг ўринбосари.

ОЛИМЛАРНИНГ УРУШГА ҚАРШИ АНЖУМАНИ

Ҳозир уруш ва тинчлик тўғрисидаги масала планетанинг бутун аҳолиси олдида жуда ўткир бўлиб турибди, чунки ер юзида тўпланган қурол-яроғлар ҳали ҳеч қачон шу қадар вайронгарчилик келтирувчи ва бутун инсониятга шу қадар таҳдид солувчи кучга эга бўлмаган эди. Ядровий аслаҳахоналардаги қурол-яроғлар солаётган хавф-хатарни олимлар айниқса равшан тасаввур этмоқдалар. Тинчлик ва урушнинг олдини олиш проблемаларига бағишлаб 27 май куни Москвада очилган Бутуниттифоқ конференцияси қатнашчиларини инсоният дуч келган мураккаб ва хатарли вазиятни объектив равишда таҳлил этиб чиқишдан иборат астойдил истак, урушга қарши ҳаракатнинг илмий қаноатини мустаҳкамлашга бўлган қатъий ният бирлаштирган.

СССР Фанлар академиясининг раҳбарлари, чет эллик таниқли олимлар, халқаро илмий ташкилотларнинг вакиллари президиумга чиқадилар.

Конференцияни СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик П. Н. Федосеев очди. Бу йил — халқаро тинчлик йили деди у, — Совет Иттифоқининг катта тинчликсеварлик ташаббуслари ва ҳаракатлари билан нишонланди. КПСС XXVII съезди олға сурган ва сўнгра КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг нутқларида ривожлантирилган кенг қамровли халқаро хавфсизлик программаси ядро қуроли ва бошқа ялпи қирғин воситалари 2000 йилгача батамом тугатилишини кўзда тутади.

СССР Фанлар академиясининг президенти академик А. П. Александров олимларнинг урушга қарши анжумани қатнашчилари ҳузурида кириш нутқи сўзлади.

Реал қуролсизланиш ва ялпи хавфсизликкина тинчликни сақлаб қолишнинг ишончли асоси бўлиши мумкин, деб таъкидлади у. Муттасил мураккаблаштириб борилаётган техника системалари ҳарбий устунликни ва ядро урушида ғалабани таъминлай олмайди, аммо улар стратегик барқарорликка путур етказмоқда, контроль қилиб бўлмайдиган ва муқаррар нохуш оқибатлар хавфини солаётган хатолар, носозликлар, нуқсонларнинг рўй бериш эҳтимолини оширмоқда. Инсоният тасодифга қарам бўлиб қолаолмайди, шу боисдан дунё узра пайдо бўлган хавф-хатарни бартараф этиш ва бартараф этганда ҳам тубдан бартараф этиш зарур.

Сўнгра КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Ф. Добринин «XXI асргача ядросиз дунё учун» мавзуида доклад қилди. У конференция қатнашчиларига КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг саломини, самарали ишлашларини тилаб билдирган истакларини топширди.

Рейган маъмурияти амалга ошираётган «стратегик мудофаа ташаббуси» программаси тинчлик учун, ҳарбий стратегик мувозанатнинг барқарорлиги учун катта хавф солмоқда. Бу программа Американинг ўтмишдаги устунлигини тиклаш умидида «техника кетидан қувиш» навбатдаги телбалигининг яққол намунасидир.

А. Ф. Добринин КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев билан президент Р. Рейганнинг Женевадаги учрашуви якунларига тўхталиб, Совет Иттифоқи «Женева руҳи» конкрет аҳдномаларда мужассамланиши учун ўзига боғлиқ бўлган ишларни қилганлиги ва бундан буён ҳам шундай қилаберишини таъкидлади.

Янгича сиёсий тафаккур ташқи сиёсатда янги, сифат жиҳатидан бир мунча юксак даражадаги эпчилликни, ўз музокарадошлари билан оқилона муросасозликка тайёрликни назарда тутади. Афсуски, ғарбдаги, аввало Қўшма Штатлардаги кўпгина сиёсий раҳбарларга ана шундай тайёрлик жуда тез-тез етишмай туради. Ўз-ўзидан равшанки, одатдаги қарашлар ва концепциялардан воз кечиш учун маълум даражада дадиллик даркор. Аммо бундай дадиллик ҳозирдаёқ сиёсий реаллик бўлиб қолмоқда, чунки, дунёда янгича тафаккурни ўзининг ташқи сиёсий фаолиятига асос қилиб олган ёки шунга актив интилаётган кучлар мавжуд. Барча ядро портлатишларини ихтиёрий равишда тўхтатиб қўйганлик ана шу янгича фикрлашнинг яққол намойишидир. Совет раҳбарлари яқинда бундай портлатишларни тўхтатиб туриш муддатини шу йилнинг 6 августигача яна бир марта узайтирдилар. Биз Америка давлат раҳбарларини ядро синовларини тақиқлаш тўғрисида аҳдлашиб олишга яна даъват этамиз.

Тафаккурдаги, уруш ва тинчлик масалаларига ёндашувдаги революцион ўзгаришлар реалликка айланиши учун олимлар жуда кўп иш қилишлари мумкин ва лозим. Бунда барча фанларнинг вакиллари учун жуда катта ва ғоят муҳим фаолият майдони бор.

Аввало гап КПСС XXVII съезди кенг қамровли халқаро хавфсизлик системасини — жаҳоннинг барча районларини ҳам, шунингдек, барча соҳалар — ҳарбий, сиёсий, иқтисодий, гуманитар соҳаларни ҳам қамраб оладиган системани вужудга келтириш концепциясини олға сурганлиги муносабати билан совет фани ва илмий жамоатчилиги олдида пайдо бўлаётган йирик вазифалар тўғрисида бормоқда. Ҳарбий, сиёсий, иқтисодий, гуманитар соҳалар жами бир бўлиб, айтиш мумкинки, халқаро муносабатлар биносининг барча қаватларини ташкил этади.

Докладчи пировардида бундай деди: биз ядро уруши хавфига қарши курашда турли мамлакат олимларининг кейинги йилларда мустаҳкамланиб бораётган ҳамкорлигига ғоят катта аҳамият бермоқдамиз. Олимлар ўз куч-ғайратларини кўпайтира бориб инсониятнинг омон қолиши, унинг бахт-саодати, унинг келажаги учун курашчиларнинг бундан буён ҳам олдинги сафида бораверишларига ишонамиз.

* * *

Сўнгра БМТ Бош секретари Перес де Куэльяр ва ЮНЕСКО Бош директори А. М. М'Боунинг конференция қатнашчиларига махсус мактублари ўқиб эшиттирилди. Польша Фанлар академиясининг президенти Я. Костшевский конференция қатнашчиларини табриклади.

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет олимлари комитетининг раиси, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик Е. П. Велихов комитет фаолияти ва келгусидаги ишлари тўғрисида ҳисобот берди.

Конференцияда секцияларнинг мажлислари бошланди. Космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш масалалари, ядро урушининг эҳтимол тутилган оқибатлари, қуролсизланишнинг энг муҳим проблемалари, цивилизацияни ривожлантиришнинг кенг миқёсдаги жиҳатлари муҳокама қилинмоқда.

(ТАСС).

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА:

ЖАДАЛЛАШТИРИШ — ДАВР ТАЛАБИ

ОЧИҚЧАСИГА ГАПЛАШИБ ОЛИНДИ

Цех ишчилари йиғилишидан репортаж

«ТАШСЕЛЬМАШ» заводининг темирчилик цехида навбатдаги йиғилишда сифат ҳақидаги масала кўриб чиқилди. Гапни цех партия ташкилотининг секретари В. Степаненко бошлаб берди:

— КПСС XXVII съездида айтилган ҳар бир сўзга ва айниқса, сифат ҳақидаги масалага диққат-эътиборни кўпроқ қаратишимиз зарур. Сиз билан биз ёмон ишламаяпмиз, ўртоқлар. Темирчилар бригадаси планга қўшимча 15,4 тонна маҳсулот ишлаб чиқарди, брак маҳсулотлар сони қарийб уч баравар камайди. Бироқ, муваффақиятлар биз учун яна ҳам яхшироқ ишлашимизга турткн бўлиши керак...

Бу гаплар тўғри-ю, лекин баъзиларга у қадар ёқинқирамади. Ўша «баъзи»лар бу гал бир вақтлардаги каби бошлиқнинг оғзидан нимаики гап чиқса, ҳаммасини тўғри деб маъқуллайвермасдан ўзларини тийишди, парторгнинг ҳалиги гапига ошкора фикр билдиришди.

— Гап сифат ҳақида кетар экан, бугун бу тўғрида конкрет сўз айтишимиз керак, — деди штамповкачи Д. Сайрамбоев, — лекин биз ҳамма маҳсулотларни ҳам юз процент сифат белгиси билан топшираяпмизми? Йўқ, ҳаммасини эмас!.. Масалан, шу йилнинг февраль ойида барча буюртмаларни тўла-тўкис бажарган ҳолда, март ойида иккита хатога йўл қўйдик: қирқувчилар баъзан деталлар размерини нотўғри олишса, лабораториядагилар эса ўз хулосаларини кечикиб айтишадиган бўлиб қолишди. Хўш, бизга бир маромда ишлашга яна нималар ҳалақит бермоқда?..

Масаланинг бу тахлитда қўйилиши ҳеч кимни лоқайд қолдирмади. Бригада Совети ана шу март ойида ёмон маҳсулот ишлаб чиқарган ишчиларни аниқлаш, уларнинг меҳнат коэффициентларини камайтиришни талаб қилишди. Айни вақтда цехда «Сифатли маҳсулотга — ишчи кафолати!» шиори остида фаоллик кўрсатаётган мусобақа ғолиблари моддий ва маънавий рағбатлантиришга тавсия этилди.

— Сайрамбоев бу ерда тўғри масалани кўтарди, — деди бригада бошлиғи В. Грибков. — Ҳақиқатан ҳам ишни тўғри ташкил этиш ва сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун бизга нималар ҳалақит бермоқда? Партия съездида бу масала ўткир қилиб қўйилганлиги маълум. Съезддан кейин бир неча ой ўтди. Лекин ишимизда ҳамон эсда қоладиган бурилишлар бўлмаяпти. Мен бу ерда ярим-ёрти, чала тадбирларни ҳисобга ол-

ЯНГИЧА ИШЛАШ ЙЎЛИДАГИ ДАСТЛАБКИ ҚАДАМЛАР

маяпман. Қайси куни пресс-ловчилардан биридан «нега бундай «қўлдан кетгунча» иш қиласан» деб сўрадим. У уялмай-нетмай: «шундай қилмасам маошга путур етади» деди. Демак, маошга путур етказмаслик учун сон кетидан қувиб, сифатга эътибор бермаслик керак экан-да?!

Слесар-ремонтчилар бригадири Г. Ахтамов гапга аралашди:

— Ҳамма иллат масъулиятни ҳис этмасликда. Ишга, корхонага нисбатан хўжайинларча муносабат туйғуси ҳозирча қуруқ гап бўлиб қолмоқда. Акалли мана шу термистлар ишини олиб қаранг. Болт ва бошқа деталлар етишмаслигидан кўпинча улар бекор туриб қолишади. Натижада оралиқ графиклари бузилмоқда. Болтларни тайёрлаб бериши лозим бўлган механика-йиғув цехидагилар эса ҳамон эскича ишлашмоқда...

— Бунинг боиси бор, — деди унинг гапини қувватлаб слесарь В. Слабамон. — Ҳеч ким жон койитишни хоҳламайди. Кўп ишлар ҳамон қўлда бажарилмоқда. Алмисоқдан қолган «кувалда»дан ҳануз воз кечолмаяпмиз. Бунда қандай қилиб сифат тўғрисида гап бўлиши мумкин? Биз сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни, шунга яраша нонимизни ҳалоллаб ейишни истаймиз. Бунинг учун эса янги технология, янгича машина-механизмлар керак.

— Мен бунга озроқ «тузатиш» киритмоқчиман, — деб эътироз билдирди темирчилик участкасидан С. Вайхенберг,— ҳамма гап асбоб-ускуналардан унумли фойдаланишда қолган. Яна бир нарсани айтиб ўтмоқчиман. Кўпинча «съезд қарорларини ҳар бир кишига етказайлик» дейишади. Тўғри! Аммо, ким етказади уни, цех бошлиғимими ёки лектормн? Биз цехда 150 нафар ишчимиз. Ҳар бир кишининг ўз ташвиши бор. Демоқчиманки, киши аввалambор ўзи ҳаракат қилиши, яъни виждонан, бутун куч, билим ва ақл билан ишлаши лозим. Ана шунда съезд қарорлари амалда жорий этилган бўлади. Яна бир масала — мастер бригададаги ишлардан у қадар манфаатдор эмас. Уни бригадага бутунлай бириктириб қўйиш керак, токи у ана шу коллектив ташвишлари билан яшасин, нафас олсин. Энг муҳими, бригадани хўжалик ҳисоби асосида ишлашга ўтказиш зарур. Бошқа цехларда ана шу интенсив йўлга аллақачон ўтиб олишган, бизда эса гапдан нарига ўтилмаётир...

Ниҳоят, партия ташкилоти секретари В. Степаненко ҳам чидаб туролмади. Юрагидаги бор гапни очиқ айтди:

— Камчиликларни хаспўшлаб кўрсатиш — энг ёмон одат. Баъзилар битта ҳаракат ёки бир имо билан ишни юргизиб юбормоқчи бўладилар. Ҳақиқатда эса бундай эмас. Маълумки, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини оширишнинг энг муҳим омилларидан бири — иш жойларини аттестациядан ўтказиш ва рационализация қилишдир. Хўш, бунга қандай муносабатда бўлинди? Масалан, бизда 144 та ишчи ўрни мавжуд. Шундан 112 таси аттестациядан ўтди, холос. Лекин номига, расмият учунгина, юқорига ёлғон маълумот бериш учун, хўжакўрсинга ўтказилди. Бу кимга керак, бундан ким ютади? Аттестация қайтадан ўтказилиши керак! Бизга ишга фойдаси тегмайдиган баландпарвоз гаплар, силлиқ справкалар керак эмас. Яқинда менинг олдимга тайёрлов участкасидан бир ишчи келиб: «Ахир, рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этдиришга ҳаракат қилсангиз бўлмайдими?» деб сўради. Тўғриси, бу гапдан сўнг ўзимдан ўзим уялиб кетдим. Не илож, «юқори»нинг ёрдамини кутамиз, дермидим!..

Хуллас, шу куни ишчилар ўзларини ҳаяжонга солиб турган кўп масалалар ҳақида, жумладан ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва планлаштиришдаги камчиликлар, фойдаланилмаётган резерв ҳамда имкониятлар тўғрисида куйиб-пишиб гапирдилар. Бу гаплар битта цех ёки айрим бригадалар доирасида қолиб кетадиган гаплар эмас, албатта. Бу бутун корхонага тааллуқли гап! Сифат масаласи бугунги кунда ҳаёт тақозо этган масалалардан биридир. Ишчилар ҳақли равишда «Мақсадга олиб борадиган бирдан-бир йўл — сифат!» деб тўғри айтмоқдалар. Зеро, КПСС XXVII съездида ҳам сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга алоҳида эътибор қаратилгани бежиз эмас.

В. КЛЕМЕНТЬЕВ.
«Ташсельмаш» заводи инженери.

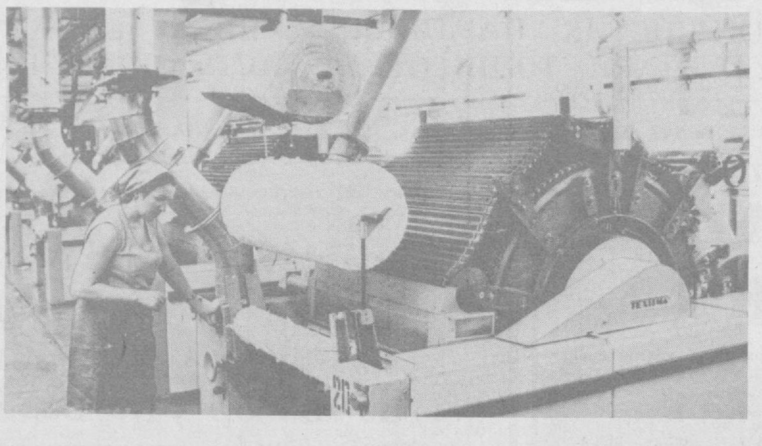

РЕКОНСТРУКЦИЯ ШАРОФАТИ

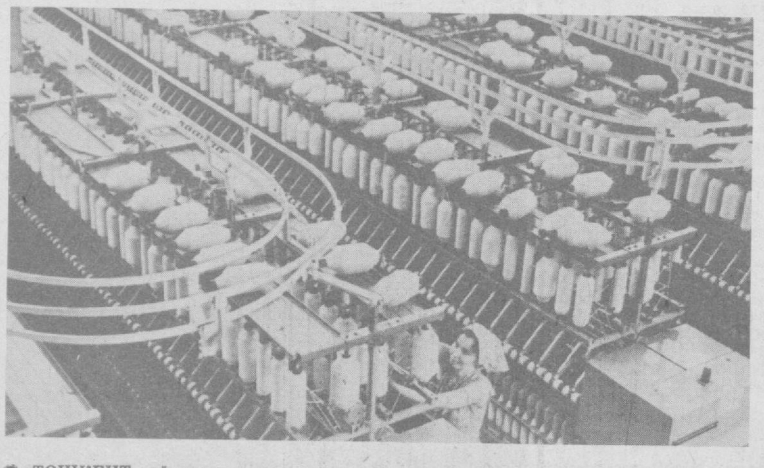

● ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг ип-йигирув фабрикасида реконструкция ишлари ниҳоясига етяпти, кўплаб эски дастгоҳлар янгилари билан алмаштирилмоқда.

СУРАТЛАРДА: (юқорида) янги ўрнатилган «Текстима» машинасида Рамзия Садрихонова; йигирув цехидаги янги дастгоҳда Валентина Драгунова ишлашмоқда.

Р. Шамсуддинов фотолари. (ЎзТАГ).

ТЎРТ КУН ИЛГАРИ

ТОШКЕНТДАГИ савдо ускуналари заводида 1986 йил планларини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёйиб бормоқда. Корхонада ўтган 4 ой давомида планга қўшимча 13 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Заводнинг бу муваффақиятига Николай Пишненко етакчилигидаги электр пайвандчилар ҳамда Ҳабибулла Умурзоқов бошчилигидаги станокчилар бригадалари аъзолари салмоқли ҳисса қўшишмоқда.

Барча имкониятларини ҳисоблаб чиққан корхона коллективи ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йили планини белгиланган муддатдан тўрт кун илгари бажаришга ҳамда қўшимча 48 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилди. Шунингдек, бу давр мобайнида ишчилар 27 куб метр ёғоч-тахта, 5 тонна металл, 850 квадрат метр фанер елими, 950 килограмм лак-бўёқ, 56 тонна шартли ёнилғи ҳамда 22 минг киловатт-соат электр энергияси тежаш мажбуриятини олишган.

СКРЕПЕРЧИ

ШУ ЙИЛ февраль ойида Самарқанд шаҳрида ўтказилган кўрик-конкурсда республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг энг яхши экскаваторчи ва скрепер ҳайдовчилари қатнашди. Улар орасида областимиздан Замон Мўйдинов ҳам бор эди.

Гапнинг очиғини айтганда, «Ташоблмелиоводстрой» қурилиш бошқармасига қарашли 5-кўчма механизациялашган колонна раҳбарлари ҳам кўрик-конкурсга унинг номзодини кўрсатиб хато қилишмаган эди. Негаки, у роппа-роса йигирма етти йилдан буён эгарланган отдек қилиб скрепер минади, унинг меҳнати мелиораторлар, ер тузувчилар, ерга — ер қўшувчилар меҳнати билан чамбарчас боғланиб кетган. У пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини оширишга деҳқонлар билан баб-баравар жон куйдиради. Колоннада номи доимо пешқадамлар сафидан тушмайди. Замон Мўйдинов ўн биринчи беш йилликни икки беш йиллик планни бажариш билан якунлади. КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди шарафига зарбдор вахтада туриб ишлаб, планга қўшимча равишда икки баравардан зиёд ишларни бажарди!

...Ўшанда унга техника-транспорт билан боғлиқ бўлган назарий саволлар беришди, экскаватор ва скреперни ҳайдаш ва сақлаш, ер ишлари ҳамда техника хавфсизлигига доир билимларини синаб кўришди. Сўнгра амалий ишларга ўтишди. Қозонда бори чўмичга чиқади деганларидай, буларнинг ҳаммасида Замон Мўйдиновнинг тажрибаси, ишбилармонлиги ўз кучини кўрсатди. У кўрик-конкурсда ғолибликни қўлга киритди, диплом ва қимматбаҳо совға билан мукофотланди. Бироқ унинг бундан кўнгли тўлмади, бу ғалаба уни андак қаноатлантирмади. Сабаби нимада?

— Ҳарчанд уринмай биринчиликни қўлга киритолмадим, шуниси алам қилади! — деди у тиззасига уриб — ҳамма нарсани биламан дейсану, масала амалий ишга кўчганда қўлинг баъзан қисқалик қилиб қоларкан... Шунинг учун ҳам,— деб сўзини давом эттирди скреперчи,— КПСС XXVII съездида айтилган куч, билим, маҳорат билан ишлаш керак деган сўзлар менга айниқса қадрли бўлиб туюлади. Мусобақада биринчиликни ололмадимми, демак, менда ана шу фазилатлардан бири етишмайди-да...

Дарҳақиқат, унинг гапида жон бор. Унинг «рақиби» — «Самаркандводстрой» тресги скреперчиси Александр Кар-

ИШЧИ — ШАРАФЛИ НОМ

пенко атиги бир неча ортиқ балл билан кўрик-конкурсда биринчиликни эгаллади. Замон Мўйдинов мусобақадан кейин Александр билан учрашиб, ундан тажрибаларини ўртоқлашишни илтимос қилди.

— Бунинг ҳеч қандай сири йўқ,— деди қўли баланд йигит,— мен билган нарсани сиз ҳам биласиз. Замон ака. Самарадорлик деган нарса бизнинг соҳага ҳам тааллуқли. Мен техникадан фойдаланишда ана шунга кўпроқ эътибор бераман, касб маҳоратимни тинмай ошириб бораман. Менимча, техникани ишлатиш бир бошқа, унга ўз вақтида «дам» ҳам бериб туриш керак. Буни, масалан, скреперни ишлатмасдан бекор қўйиб қўйиш маъносида айтаётганим йўқ. Унинг «нон-тузи»дан бохабар бўлиш, ювиб-тараш, бир сўз билан айтганда, техника парваришини кўнгилдагидай йўлга қўйиш зарур. Шунда у эркин «нафас» олади, унумдорликка қўшадиган ҳиссаси ҳам самарали бўлади...

Ўз коллективига қайтгач Замон Мўйдинов касбдошининг бу гапларини чуқур ўйлаб кўрди. «Бу сафар бўлмаса, бошқа гал, албатта олдинги маррага чиқаман» деган қатъий фикрга келди. Ўз устида қунт билан ишлай бошлади. Фақат скрепер ҳайдаш ва уни бошқаришга доир техник адабиётларнигина эмас, айни вақтда мелиорация ва гидротехника қурилиши, қурилиш технологияси, чизма ва инженерлик ҳисоблари каби жуда кўп манбаларни ҳам синчиклаб ўрганиб чиқди. Александр Карпенко тажрибаси ҳам шуни тақозо этарди.

Бу билимлар унга Бўзсув канали насос станциясининг дастлабки комплексини, Оҳангаронда ва пойтахт областимиздаги бошқа кўпгина районларда сув иншоотларини зудлик билан ишга туширишда айниқса асқотди. Шунда ўзи ҳам тажриба билим билан бирлашса ажойиб самаралар беришига амалда ишонч ҳосил қилди.

Ҳозир меҳнатсевар мелиоратор-скреперчи «Вегетация — 86» операциясида қатнашиб, ерларни тайёрлаш ва хўжалик оборотига киритиш ишларида зарбдорларча меҳнат қилмоқда. Унинг намунали ишлари, ибратли фаолияти коллектив барча аъзоларини ва айниқса, ёшларни янгидан-янги марраларга руҳлантирмоқда.

— Менинг меҳнат календаримда,— дейди Замон Мўйдинов ғурур билан,— ўн учинчи беш йиллик ҳисоби очилганига анча бўлди. Коммунист-коммунистларга хос шижоат билан ишлаши керак. Менинг ва ҳамкасбларимнинг мақсади битта: КПСС XXVII съезди томонидан илгари сурилган мамлакатимизни иқтисодий ва социал ривожлантириш ишида ҳар бир коллектив, ҳар биримизнинг улушимизни сезиларли даражада ошириш!

А. ВАЛУЙСКИЙ.
«Узоргтехстроймел и о р а ц и я» тресги ходими.

«БИР БЕШ ЙИЛЛИКДА — ИККИ БЕШ ЙИЛЛИК»

ДЕЙИШМОҚДА ФРУНЗЕ РАЙОНИ ИЛҒОР ИШЧИЛАРИ

КПСС XXVII съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун курашаётган Фрунзе райони меҳнат коллективлари беш йиллик топшириқларни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани тобора қизитмоқдалар. Тўқимачилик комбинати, 1-пойабзал фабрикаси, абразив комбинати, «Таштекстильмаш» заводи коллективларининг 48 нафар илғори «Бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқларини бажарамиз!» деган ташаббус билан чиқдилар.

Фрунзе районидаги барча корхоналарнинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари бу ташаббусни кенг ёйишмоқда. Коллективларда социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш учун илғор фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, барча резерв ва имкониятларни ишга солиш бўйича тадбирлар амалга оширилмоқда.

Ташаббускорлар — тўқимачилар Е. Губина, С. Пўлатов, Ю. Мадаминов, пойабзалчи С. Раҳимов, машинасоз К. Сон, абразивчи Л. Цхая ва бошқаларнинг зиммаларига олган юксак мажбуриятларининг бажарилиши малакали инженерлик хизмати билан таъминланади.

Ташаббускорларнинг илғор тажрибаси қатта қизиқиш уйғотмоқда. Фрунзе район партия комитетининг матбуот маркази буни кенг, ҳар томонлама ўрганиб чиқиб, тўқимачилик комбинатининг «Тўқимачилар овози» газета редакцияси коллективи билан ҳамкорликда махсус плакат ишлаб чиқди. Унда бу юксак марра қандай резервлар ҳисобига қўлга киритилиши ҳақида кенг, асосланган маълумот берилади.

ИЛҒОР БРИГАДА ҲИССАСИ

ТОШКЕНТ районидаги 7-ғишт заводида цехлараро социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. Ҳар ойда мусобақага якун чиқарилиб, ғолиблар моддий ва маънавий рағбатлантириб борилади. Ўтган ой якунига кўра тупроқ тайёрлаш цехи ғолиб деб топилди.

Т. ЖЎРАЕВ.

● СОЦИАЛ, МАДАНИЙ-МАИШИЙ ОБЪЕКТЛАР ҚУРИЛИШИДА ТЎРТ КУН ИШЛАБ БЕРАМИЗ!

Диққат: ЧИРЧИҚЛИКЛАР ТАЖРИБАСИ

ЭРТА билан Чирчиқ турар-жой қурилиш бошқармасининг олдига бирин-кетин автобуслар келиб тўхтади. Ҳар ким ўзича ҳар хил «ишчи коржомаси»ни кийиб тўпланиб турган одамлар худди маёвкага кетаётгандек завқ билан чақчақлашиб автобусларга чиқишди. Машиналар жойидан қўзғалди. Улар дам олиш маскани бўлмиш тоғлар томон эмас, қурилиш ишлари қайнаётган объектлар томон йўл олишди.

Ким бу ҳашарчи қурувчилар?

Улар — шаҳардаги саноат корхоналари ва турли ташкилотларнинг ишчи ва хизматчилари. Янада аниқлаштирсак — ташаббус издошлари. Волжск автомобиль заводи илғор бригадаларининг социал, маданий-маиший объектлар қурилишида тўрт кун ишлаб бериш тўғрисидаги ташаббусига қўшилган чирчиқликлар бу борадаги ишни намунали ташкил этишмоқда.

Чирчиқ трансформатор заводининг ишчиси, КПСС XXVII съездининг делегати Людмила Николаевна Павлухина область партия комитетининг пленумида сўзга чиқиб, волжскликларнинг қимматли ташаббусини қўллаб-қувватлашга даъват этди. Бу даъватга унинг ҳамшаҳарлари якдиллик билан «лаббай» деб жавоб бердилар. Шу тариқа шаҳардаги йигирмага яқин барча йирик корхона ва ташкилотларда ташаббус қўллаб-қувватланди. Айни пайтда қайси корхона ишчилари қачон, қайси объектлар қурилишида меҳнат қилишларининг графиги тузиб чиқилди. Мана шу графикка асосан ҳар куни «Чирчикжильстрой» қурилиш бошқармаси олдида 400—500 ишчи ва хизматчилардан иборат ҳашарчи қурувчилар йиғилишиб, улар шу ердан турли қурилиш майдонларига йўл олишмоқда.

— Булар фақат шаҳар объектларида ишлаётганлар,— дейди шаҳар партия комитети саноат бўлимининг мудири А. Вишняков, — бундан ташқари, ҳар куни корхоналарнинг ўз қурилиш объектларида ишлаётган яна юзлаб ҳашарчилар бор.

— Нега «ҳар куни», фақат дам олиш кунлари эмас?

— Фақат дам олиш кунлари қурувчиларга ҳашар қиладиган бўлсак, объектларга одам сиғмай кетади, уларни иш билан таъминлаш мушкуллашади, самара паст бўлади. Шунинг учун ҳам ҳашарни ҳар кунга планлаштирдик. Оддий иш кунларида қурилишга ҳашарга борган ишчи ёки хизматчи дам олиш кунларининг бирида асосий иш жойида ишлаб беради. Албатта, бундай графиклар ҳар бир корхонада асосий иш жойидаги умумий меҳнат маромига путур етказмайдиган тарзда ишлаб чиқилган.

Шаҳарда турар-жой қурилиши плани ой сайин бажарилмоқда. Ўн иккинчи беш йилликнинг ўтган тўрт ойлик плани ҳам ортиғи билан адо этилди: 12 минг 300 квадрат метр ўрнига 14 минг 207 квадрат метр саҳнли уйлар қуриб фойдаланишга топширилди.

«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг қурилиш объектларида айниқса иш қизғин. Бирлашма ҳузурида иккита замонавий типдаги ошхона, кийимхона, кам жонли оилалар учун ётоқхона қуриляпти. Булар ҳаммаси шу йил ишга туширилиши керак. Мазкур объектларда кунига 50—60 хашарчи қурувчиларга ёрдам бермоқда. Шаҳарда иккита истироҳат боғи бор: бири шаҳарники, иккинчиси «Электрохимпром» бирлашмасига қарашли. Ҳозир «рақобатда» бирлашманинг боғи ўзиб кетди — бу ер кимёгарларнинг ва шаҳар аҳолисининг севимли жойига айланиб қолди. Истироҳат масканини янада ободонлаштириш ишлари эса давом этяпти. Ҳозир газета-журнал ўқийдиган зал, шахмат-шашка павильони қуриляпти ва бунда ҳашарчи қурувчиларнинг ҳиссаси салмоқли бўляпти. Шунингдек, бирлашманинг Оқтошдаги пионер лагерида ҳам янги мавсум очилишига қизғин тайёргарлик ишларида бирлашманинг ўнлаб ишчи-хизматчилари иштирок этмоқда.

Чирчиқ трансформатор заводидан 300 киши турар-жой ва дам олиш зонаси қурилишида, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатидан юзлаб ҳашарчилар металлурглар посёлкасида ўзлари учун қурилаётган 72 квартирали уй қурилишида қурувчилар билан ёнма-ён туриб меҳнат қилмоқдалар.

Кўряпсизки, социал, маданий-маиший объектлар қурилишида тўрт кун ишлаб бериш кимгадир биров учун эмас, балки ана шу корхона ва ташкилотлар ишчи-хизматчиларининг ўзлари учун асқотади. Албатта, бундан давлатга келадиган иқтисодий фойдани ҳам инкор этиб бўлмайди. Масалан, Чирчиқ шаҳри бўйича ҳозир кунига 400—500 ҳашарчи қурилишларда қатнашяпти. Улар энг малакасиз қурувчи каби кунига 15 сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарганларида ҳам, бу йилига 1,5 миллион сўмликни ташкил этади! Бу, шаҳар миқёсидаги қурилиш ҳажмининг 10 проценти демакдир.

Шундай қилиб, областимиз қурилишларида ҳашар кенг қулоч ёймоқда, қурувчи-ҳашарчилар сафи тобора ортяпти. Буни янада оммалаштиришда Чирчиқ тажрибаси қўл келиши мумкин.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Муаммо қачон ҳал этилади?

ЧИҚИТДАН УЙИЛГАН «ТОҒ»ЛАР

ҲАР йили Ер юзида бир неча миллиардлаб, тонна хом ашё — маъдан қайта ишланади ва уларнинг кўп қисми чиқитга чиқиб, тоғ-тоғ уюмлар ҳосил бўлаверади. Йиллар оша бу миқдор янада ортиб бораверади. Оқибатда, ҳар хил чиқиндилар атроф-теваракни булғамоқда.

Ана шундай чиқинди эгаллаган жойлар областимизда ҳам бугунги кунда «манаман» деб кўзга ташланиб турибди. Уларнинг манбалари бевосита саноат корхоналари, бир амаллаб план тўлдиришга интилган раҳбарлар, айрим идоралар ва уларнинг бепарво бошлиқларидир.

КПСС XXVI съезди номли Олмалиқ химия заводида ҳам чиқит масаласи ўткир муаммо бўлиб қолди. Бу ерда фосфогипс чиқитларидан хўжалик, қурилиш ва саноат корхоналарида қайта фойдаланиш ишлари ҳамон йўлга қўйилмаяпти. Бугунги кунда бундай чиқитлар бир неча минг тоннага етди. Бу ғоят ташвишлантирадиган рақам, албатта. Ана шу чиқитлар йиғилиб катта территорияда сунъий тоғ ҳосил қилган. Ҳолбуки, ана шу «тоғ»лар қайта ишланиб, қурилиш ва бошқа саноат тармоқларида ишлатилса, давлатга 160 миллион сўм нақд фойда келтиришини олим ва мутахассислар исботлаб беришди. Аммо, ҳозирча бунинг тескариси ҳукм сурмоқда.

Масаланинг бошқа томони ҳам бор. Ҳозирги вақтда фосфогипс чиқитлари 150 гектар майдонни эгаллаб ётибди. Ўзингиз ўйланг, бир юз эллик гектар ҳосилдор ер, бўлиқ тупроқнинг «умри» бекорга ўтмоқда! Агар у деҳқоннинг қўлида бўлса қишлоқ хўжалигига, давлатга, кишилар хонадонига нечоғли катта наф келтирган бўларди. Буни қаранг, аҳвол шу даражада-ку, ҳозир баъзи мутасадди кишилар уялмай-нетмай ана шу фосфогипсдан бундан буён «яратилажак тоғлар» учун Пискент райони территориясидан яна 200 гектар ер талаб қилмоқдалар! Лоқайдлик шу тариқа давом этаверса яқин келгусида Пискент районидаги яхлит-яхлит хўжаликларнинг экинзорларини сунъий тоғлар учун қурбон қилиш ҳеч гап эмас...

Олмалиқнинг жазирама ёзи, қурғоқчилик ва сершамол об-ҳавосида фосфогипс чиқитларига айниқса «жон» киради. Бундай шароитда ҳалиги чиқитлар чанг-тўзон билан аралашиб далаларга, тўғридан-тўғри хонадонларга ёпирилади.

Завод маъмурияти бугунги кунда бу муҳим масалага бепарволик билан қараяпти: фосфогипснинг иккиламчи ишлови муаммоси ҳал қилинмаётир. Тўғри, бу — Иттифоқ министрликлари аралашуви ва ёрдамида ҳал қилинадиган муаммо. Бироқ, мана шу нарсани рўкач-баҳона қилиб иш ўз ҳолига ташлаб қўяверилса олисдан биров келиб жон куйдириб муаммони ҳал этиб бермайди... Бундан ташқари, заводда чиқитсиз ва кам чиқитли технологик жараёнлар сусткашлик билан жорий этилмоқда. Айрим цехларнинг пишиқ-пухта ишлашига, янги, сифатли асбоб-ускуналар билан жиҳозланишига, вентиляторлар, газ тозаловчи аппаратларнинг созлигига етарли эътибор берилмаяпти.

Бу ерда бошқа нарса ҳам диққатни тортмай иложи йўқ. Олмалиқдаги маҳаллий партия ва совет ташкилотлари, шунингдек, маъмурий органлар атроф-теваракнинг ифлосланишига, одамлар саломатлиги билан боғлиқ бўлган ана шу ҳаётий муҳим масалага бепарво қараб турибдилар. Кейинги йилларда табиат муҳофазаси билан боғлиқ бўлган тартибсизликлар, экологик қонунбузарликларнинг бирортаси ҳам маъмурий йўл билан жазоланмаганлиги фикримизнинг далилидир. Бу соҳада ҳам маъмурий, иқтисодий, ҳуқуқий чоралар кўриш фойдадан ҳоли бўлмайди, албатта.

Табиат муҳофазаси — партиямиз сиёсатининг ажралмас бир бўлагидир. КПСС XXVII съезди материалларида шундай дейилади: «Ишлаб чиқаришни планли ташкил этадиган ва инсонпарварлик дунёқарашига эга бўлган социализм жамият билан табиат ўртасидаги муносабатларга уйғунлик бахш этишга қодирдир... Биз, ҳозирги даврда яшаб турувчилар табиат учун авлодлар олдида, тарих олдида жавобгармиз».

Олмалиқ химия заводи раҳбарлари, қолаверса шаҳар партия ва совет органлари ҳозирги кишилар ва келгуси авлод олдидаги масъулиятни чуқур ҳис этиб, юқоридаги муаммони тезроқ ҳал этиш тадбирларини кўришлари зарур.

Ольга КРУПЕНЬЕ.
Ўзбекистон Ёзувчилар союзи Тошкент область бўлимининг масъул ходими.

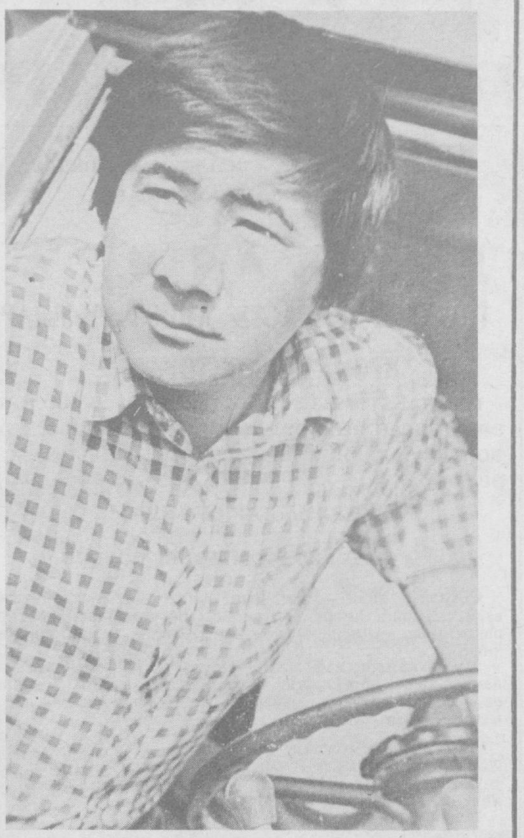

МОҲИР МЕХАНИЗАТОР

□ ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги «Северний маяк» колхозининг Малика Анорбоева бошлиқ бригадаси аъзолари мўл пахта ҳосили учун курашмоқдалар. Улар бу йил пахта ҳосилдорлигини 32 центнердан га етказишга сўз беришган. Ҳозир ғўза қатор ораларига биринчи ишлов бериш тугалланмоқда. Суратда: илғор механик-ҳайдовчи Маҳмуд Минасипов.

А. Зуфаров фотоси.

СУВ ТАҚЧИЛ ЙИЛДА...

БЎКА район партия комитети, район ижроия комитети, район агросаноат бирлашмаси вакиллари ва мутахассислари, тажрибали пахтакорлардан иборат махсус сифат комиссия икки кун давомида хўжаликларнинг пахта майдонларини айланиб, ғўза ниҳолларининг ривожланишини, кўчатларнинг бутлиги ва гектарларнинг тўлиқлигини кўздан кечириб чиқдилар. Текширув якунларига бағишланган йиғилишда комиссия аъзолари «Ленинобод» колхози далаларида чигит текис ва қийғос ундириб олинганлигини, ниҳоллар бошқа хўжаликлардагига нисбатан дуркун ривожланаётганлигини бир овоздан таъкидладилар. Колхоз чигитни тўла ундириб олиб, тўлиқ гектарлар ҳосил қилиш бўйича район хўжаликлари ўртасидаги мусобақа ғолиблари сафидан ўрин олиб, телевизор билан мукофотланди.

Шу муносабат билан мухбиримиз хўжаликда бўлиб, правление раиси Хўжа НОСИРОВдан ғўза ниҳолларининг серҳосил бўлиб ривожланиши ва бу йилги сув тақчиллигини енгиш юзасидан кўрилаётган амалий тадбирлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Аввало, мен деҳқончиликда, айниқса, пахтачиликда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган муҳим бир масала хусусида тўхталиб ўтмоқчиман. Пахта майдонларимизнинг аҳволи, табиий иқлим шароитларимиз, моддий техник имкониятларимиз бошқалардан кўра ўзимизга кўпроқ маълум. Район раҳбарларининг топшириқларини, бош мутахассисларнинг кўрсатмаларини бажаришда, илғорлар тажрибасини қўллаш ва область пахтакорлар советининг тавсияларига амал қилишда ўзимизнинг шароитимизни ҳисобга оламиз, ижодий ёндошамиз. Кўп йиллик синовлар бизни шунга ўргатди.

БИР ТОМЧИСИ ҲАМ ИСРОФ БЎЛМАЙДИ

Биринчидан, колхозимиз районнинг энг чекка қир зонасида жойлашган. Экин майдонларимиз баланд қирларга туташ. Шу сабабдан эрта кўкламда ҳаммадан илгари ҳаракат қилмасак, ернинг чигит тушадиган юза қатламидаги нам тез кўтарилиб кетиб, уруғни ернинг табиий намига тўла ундириб олишнинг иложи бўлмайди.

Иккинчидан, отанг мироб бўлса ҳам еринг қулоқбошида бўлсин, деган нақл бекорга айтилмаган. Чекка зонада бўлганимиз учун сув бошқа хўжаликлардан ортиб, бизга ариқлар тўлиб келиши қийин. Бунинг устига экин майдонларимизнинг тенг ярмига насослар билан сув чиқарамиз. Демак, бизда чигит суви бериш учун деярли имконият йўқ.

Мана шу мураккабликларни ҳисобга олиб, ҳар йили эрта кўкламда далаларни экишга тайёрлашга барвақт киришамиз. Бу йил сув запасининг озлиги аввалдан маълум бўлганлиги учун, баҳорнинг қуруқ келганидан фойдаланиб, техника воситаларини, барча ишчи кучларини далага эрта сафарбар этдик. Карталарни чуқурроқ чизеллаб, кетидан тезда текис мола бостирдик ва шу йўл билан кўпроқ нам сақлаб қолишга эришдик. Чигит эса бироз чуқурроқ, яъни нам етарли бўлган қатламга ташланди. Кунларнинг тез илиий бошлагани ҳисобга олиниб шундай қилинди. Тупроқнинг чигит тушган қатламида нормадаги ҳарорат тўплангани ва нам етарли бўлгани учун уруғлик биз мўлжаллагандек, тез ва қийғос униб чиқиб, жадал ривожланди.

Маълумки, чигит униб чиқиши арафасида ёққан ёмғир шароитга қараб ё зарар келтиради ёки фойда беради. Аниқроқ қилиб айтадиган бўлсак, нам етишмай турган бўлса, чигитнинг униб чиқишига ёрдам беради. Нам етарли бўлгани устига шаррос қуйиб ёғса, ер юзини қатқалоқ босиб, чигитнинг тупроқ ёриб чиқишини қийинлаштиради, ниҳоллар ривожини 3—4 кунга кечга суради. Пахта кун санайдиган экин бўлгани учун шугина кечикиш ҳам пировардига бориб кўплик қилиши ҳеч гап эмас. Биз мана шу икир-чикирларни ҳам аввалдан ҳисобга олиб, РОР ва сўқасимон мосламаларни чопиқ тракторларига осиб, ишга шай қилиб қўйган эдик. Натижада ёмғирлардан сўнг, қатқалоқнинг қалинлашиши ва қаттиқ қотишига йўл қўймай техникани тез ишга солдик. Шу йўл билан ёмғирдан зарар кўриш ўрнига фойдаланиб қолдик. Яъни мосламалар ёрдамида қатқалоқни юмшатиб, нам запасини сақлаб қолдик. Ҳамма майдонларимизда чигитнинг тўла ва қийғос униб чиқишига шу тадбир ҳам фойда берди.

Қатқалоқни юмшатишни ҳам қўшиб ҳисоблаганда ҳозир ғўзалар икки марта культивация қилиниб, бир йўла озиқлантирилди. Бу йил ниҳоллар текис ва жадал ривожланаётганлигини ҳисобга олиб яганага барвақт киришиб, қисқа муддатда тугатдик. Шундан сўнг ғўзанинг ривожи янада тезлашди. Бу эса биринчи сувни эртароқ беришга имконият яратди. Сувчиларимиз бугун-эрта ҳамма карталарни бир сидра қўлдан чиқаришади.

Бу йил ғўзани озиқлантириш ва культивация қилиш муддатларини белгилашда сув тақчиллигини ҳисобга олишимиз керак бўлади. Йиллик нормадаги озуқаларни барвақт бериб бўлсак, кейин асосий эътиборни ғўзани кўпроқ суғоришга эмас, сувга қондиришга ҳаракат қиламиз, культивацияни қулай фурсатларда ўтказиб, ерда намни узоқроқ сақлаб туриш чораларини кўрамиз. Насосларимиз тайёр. Қачон, қаерга ўрнатишни белгилаб қўйдик.

Колхозимиз пахтакорлари йил бошида ўтказилган умумий йиғилишда КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди шарафига оширилган мажбурият қабул қилганлар. Бу йил 970 гектар пахтазорнинг ҳар гектаридан пландаги 29 центнер ўрнига 35 центнердан ҳосил йиғиштириб олишни мақсад қилиб қўйганмиз. Бунга эришиш учун бригадалар, механизатор ва сувчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақани ҳозирданоқ авж олдириб юбордик. Мусобақада пешқадамлик қилаётган Узоқ Саидов, Холдор Алматов, Тўлқин Аҳмедов, Қаноат Баётовлар бошлиқ бригадаларнинг далаларида ғўза ниҳоллари, айниқса дуркун ривожланмоқда.

Ҳамма майдонлардаги ғўзани машинабоп қилиб ўстириб, юксак мажбуриятни ёруғ юз билан бажариш учун бутун имкониятларни ишга соламиз.

Суҳбатни А. ЙЎЛДОШЕВ ёзиб олди.

Меҳнатсиз даромадларга қарши кескин курашайлик!

НАЗОРАТ ВА ҲИСОБОТДА ҒИРРОМЛИК КЕТМАЙДИ

ёки область статистика бошқармаси ва унинг жойлардаги органлари фаолиятидаги жиддий нуқсонлар ҳақида

«Бизнинг гражданлик ва меҳнат, молия ва маъмурий, хўжалик ва жиноят қонунчилигимиз бошқарувнинг иқтисодий методларини жорий этишга, меҳнат ва истеъмол меъёрини чинакам контроль қилишга, социал адолат принципларини ҳаётга жорий этишга активроқ ёрдамлашмоғи лозим». КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладидаги бу йўл-йўриқлар ҳуқуқни муҳофаза қилиш ва бошқа маъмурий органлар масъулиятини ошириб, улар олдига ҳаётнинг ҳамма соҳаларида ҳуқуқ тартиботини мустаҳкамлаш, бу борада куч-ғайратни бўшаштирмаслик вазифасини қўяди.

Партиянинг бу даъвати ҳамма соҳаларда — иш услубимизда, бурчга бўлган муносабатимиз, ҳаёт тарзимиз, инсон психологиясида янги бурилиш даврини бошлаб берди. Таъбир жоиз бўлса, бу даврни миқдордан сифат томон бурилиш, инсоф-диёнат, ҳалоллик, поклик томон, ўзибўларчилик қабилида ишлашдан ташаббус, жасорат томон бурилиш даври, деб айтиш мумкин. Бу йўлда учраган камчиликларни бартараф этишда, суиистеъмоллар ва бошқа ҳар қандай иллатларга, ҳуқуқимиз ва ахлоқимиз нормаларидан чекинишларга қарши қатъий курашишда ҳар биримиз масъул эканлигимизни унутмаслигимиз керак.

Хўш, масалага ана шу талаблар даражаси нуқтаи назаридан қараганда область статистика бошқармаси, унинг жойлардаги органлари, план ва мажбуриятларнинг бажарилиши ҳақида давлатга берилаётган ҳисоботда қўшиб ёзиш ва бошқа фактларни бузиб кўрсатишга қарши қаратилган қонунчиликни ижро этиш соҳасидаги ишини қониқарли деб бўладими? Очиқ-ойдин эътироф этиш керакки, область статистика бошқармасининг бугунги фаолияти давр талабига жавоб беролмайди.

Тўғри, статистика бошқармаси ва унинг жойлардаги назорат органлари мутлақо текширув ўтказишмаяпти, дея олмаймиз. Лекин гап унинг сонида эмас. Афсуски, ана шу текширишларнинг натижалари чуқурроқ, анализ қилиниб, умумлаштириб борилмайди. Аниқланган қўшиб ёзиш ва фактларни бузиб кўрсатиш сабабларига принципиаллик билан баҳо берилмайди. Областдаги муассаса, корхона ва ташкилотларда ҳисоб-китоб ишларини яхшилаш, ҳисоботлардаги маълумотларнинг ишончли бўлишини таъминлаш борасида ташаббускорлик, ишчанлик деярли сезилмаяпти. Илгари қўшиб ёзиш, фактларни бузиб кўрсатиш каби нуқсонлар очиб ташланган корхона ва ташкилотларнинг кейинги иш фаолиятлари устидан назорат қилиб бориш унутиб юборилмоқда. Шунинг оқибатида ўтказилган кўпгина текшириш якунлари натижасиз ёки арзимас камчиликларни аниқлаш билан чегараланиб қолаяпти.

Оҳангарон шаҳар ва Оҳангарон районида 9 кун давом этган комплекс текшириш натижаларини таҳлил этиб кўрайлик. 10 та корхонада ўтказилган текшириш якунлари деярли натижасиз қолди. Маълумотлар устидан юзаки текшириш натижасида 12 нафар мутахассиснинг қанча қимматли вақти беҳуда кетди. Фақат биргина текшириш ўтказилган корхона раҳбаридан камчиликларни бартараф этиш учун тегишли чоралар кўрилганлиги ҳақида эски қолипдаги жавобни олиш билан қаноатланиб қолишди.

Бекобод район прокуратураси томонидан Колпакова номли совхозда лавлаги тайёрлаш бўйича район статистика инспекторига топширилган ахборотнинг аниқ ёки ноаниқлиги текшириб кўрилганда 27 гектар майдондаги лавлаги «ишчи кучи етишмаган» деган баҳона билан йиғиштириб олинмаганлиги ва нобуд бўлганлиги аниқланди. Ваҳоланки, район статистика инспекциясининг бошлиғи топширилган бу ҳисобот тўғри ёки нотўғри эканлигини ўзи текшириб, бор ҳақиқатни ўзи аниқлаши шарт эди. Район прокуратураси ҳозирги кунда бузиб кўрсатилган ҳисобот факти бўйича жиноий иш қўзғатиш тўғрисидаги масалани кўриб чиқмоқда.

Область статистика бошқармаси ва унинг маҳаллий органлари ходимлари ишига ўзибўларчилик, лоқайдлик иллати шунчалик сингиб кетганки, ҳатто қўшиб ёзиш ва фактларни бузиб кўрсатишда «ташаббускор» бўлган шахсларни жазолаш тўғрисида таклиф киритиш юзасидан ўзларига берилган ҳуқуқлардан ҳам фойдаланишмаяпти. Пишиқ-пухта ўрганилмай чуқур таҳлил қилинмай тергов органларига юборилаётган хом-хатала ҳужжатларни кўпинча аниқ расмийлаштириш учун ўзларига қайтариб юборишга тўғри келаяпти. Ёки бошқача қилиб айтганда статистика органлари тайёрлаб юборган ҳужжатга биноан, бирорта қонунбузар мансабдор шахс белгиланган жиноий, моддий жавобгарликка тортилганлигини эслаш қийин.

Ўз бурчига бунчалик лоқайдлик, қўшиб ёзиш ва фактларни атайлаб бузиб кўрсатиш, шу йўл билан текин бойлик орттириш ишқибозларига нисбатан муросасизлик, хайрихоҳлик қилиш оқибати нимага олиб келаяпти?

Фактлар ўжар бўлади. Кўпгина хўжаликлар берган ҳисоботлар йил якунида тайёрловчиларнинг дастлабки ҳужжатларида келтирилган маълумотлар билан солиштириб кўрилганда атайлаб қўшиб ёзишга йўл қўйилганлиги маълум бўлди. Прокуратура йўли билан ўтказилган текширишда Калинин районидаги «Қорасув» совхози директори вазифасини бажариб келган С. М. Нишонов ҳисоботларни канда қилмай, сунъий равишда ошириб кўрсатиш йўли билан сохта шуҳрат орттирганлиги сири очилди. У бажарилмаган чорва маҳсулоти плани устига 27 минг 465 сўмлик, яъни 108643 килограмм сутни қўшиб ёзиб, қалбаки ҳужжат тайёрлаган. Унинг ўрнига вақтинча тайинланган О. С. Маҳмуджонов «синов муддати» тугамасидан чорва маҳсулоти планини ошириб бажариш «машқи»ни ана шу эгри йўлдан давом эттирди. У сут топшириш планини 56100 килограммга кўпиртириб, бу кўпикни эса аслида йўқ дўконлар орқали «умумий овқатланиш корхоналарига сарфлади». С. Нишонов ва О. Маҳмуджоновлар қилмишлари учун жиноий жовабгарликка тортилдилар.

Лекин шунга қарамай статистика органларининг текшириш ҳисоботларида келтирилган маълумотлар асосида тузилган актлар юзакилигича қолиб келмоқда. Бу акт ёки ҳисобот ҳужжатларида давлат планини бажариш мақсадида қўшиб ёзишга ҳамда фактларни бузиб кўрсатишга ўз таъсирини ўтказувчи конкрет шахслар номи ҳамиша ҳам тилга олинмаяпти. Қўшиб ёзиш, ғирромлик билан планни бажариш орқали олинадиган мукофотлар миқдори бу актларда ўз аксини топмаяпти. Аксинча, улар текширув ишларини кучайтириш, ножўя ҳатти-ҳаракатларга қарши қатъий курашиш ўрнига юзаки ўтказилган текширувларни сунъий равишда бўрттириб кўрсатишга урунишмоқда. Масалан, бир объектда область бошқармаси билан район статистика органи ҳамкорликда ўтказган текшириш натижаси тўғрисида алоҳида-алоҳида, яъни қўшалоқ ҳисобот тайёрлаш фактлари тез-тез учраб турибди.

Статистика органлари иш фаолиятидаги жиддий хатолар, айниқса, маиший хизмат кўрсатиш корхоналарида ўтказилган текширув давомида янада яққолроқ сезилди. Афсуски, бу системада қўшиб ёзиш ва фактларни ошириб кўрсатиш билан боғлиқ бирорта ҳужжат тергов органларига ўтказилмаган бир пайтда, прокуратура ташаббуси билан олиб борилган текшириш вақтида бу система корхоналарида иш ҳажмини 5 миллион сўмга ошириб кўрсатиш каби қатор жиноий фактлар аниқланди.

Яна бир муҳим масала ҳақида тўхталиб ўтмоқчимиз. Статистика бошқармаси иш фаолиятидаги бу камчиликларнинг асосий сабаби — унинг жойлардаги статистика органлари иши устидан етарли назорат ва амалий раҳбарлик қилишни таъминлай олмаётганлигидир. Биргина мисол: Бўка район статистика инспекцияси ҳақиқий аҳволни била туриб, умумий овқатланиш корхонаси берган ҳисоботни аниқ ёки ноаниқ эканлигини текшириб, тегишли чора кўрмади. Шунга қарамай, район статистика инспекцияси бошлиғи В. Х. Чинов мушугини ҳеч ким «пишт» деёлмади. Ахир Бўка райони умумий овқатланиш корхонасида товар оборот планига 149 минг сўмни қўшиб ёзиб, қалбаки шуҳрат, мўмай даромад орттирмоқчи бўлган айбдорлар сирини прокуратура йўли билан эмас, район статистика инспекцияси ўз кучи билан очиши мумкин эди-ку! Ана шу фактнинг ўзи маҳаллий статистика органлари ходимларининг бурчларига нисбатан масъулиятни сезишмаётганлиги, область статистика бошқармаси эса ўзининг қуйи органларига нисбатан талабчанлик, қолаверса, раҳбарлик таъсирини сусайтириб юборганлигини кўрсатмайдими?!

Ўтган йил охирларида область статистика бошқармасининг коллегиясида Орджоникидзе район статистика инспекцияси ўтказган текширув материаллари кўриб чиқилди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш бўйича ҳисобот маълумотлари текшириб кўрилганда кўпгина қўпол хатолар, ҳақиқий аҳволни яшириб, кўпиртириб кўрсатиш фактлари аниқланди-ю, аммо афсуски район статистика инспекцияси органи томонидан тузилган ахборотда бу камчиликлар ўз аксини топмади. Ўз вазифасига бундай лоқайд муносабатда бўлгани, мансабини суиистеъмол қилгани учун район статистика инспекцияси органи бошлиғи И. С. Хонибеков вазифасидан четлаштирилганлиги тўғрисидаги коллегия йиғилиши қарори билан текшириш материаллари район партия комитетига юборилиши лозим, деб топилган эди. Афсуски, ҳужжатлар негадир район партия комитетига юборилмади. И. Хонибеков эса ишдан бўшатилмади. Аксинча, нима учундир инспекция бошлиғининг ўринбосари вазифасига ўтказиб қўйилди. Яқинда унинг амал курсисини яна ўзгартиришди. Уни район агросаноат бирлашмаси бошлиғининг ўринбосари қилиб тайинлаб, гўё халқ назаридан узоқлаштирмоқчи бўлишди. Маълумки, давлат интизомини, социалистик қонун нормаларини бузувчи бундай кишиларга нисбатан хайрихоҳлик, ҳомийлик кўрсатиш, кўзбўямачиликка, қўшиб ёзувчи, реал ҳақиқатни яшириш, фактларни атайлаб бузиб кўрсатиш ва шу йўл билан обрў-эътибор қозонмоқчи бўлган мансабпарастларга қарши олиб борилаётган кураш самарадорлигини, унинг таъсирчанлигини сусайтириб юборади.

Қум устига ўрнатилган иморат сирти қанчалик ҳашамдор бўлмасин бир шабаданинг ўзидаёқ ўпирилиб тушади. Пискент ва Оққўрғон район хўжаликларида пахта, пилла ва сут етиштириш ва давлатга сотиш планларининг бажарилиши юзасидан статистика органлари тайёрлаган маълумот устунлари ҳам худди шундай бўлди. Прокуратура йўли билан текшириш вақтида Пискент райони бўйича йўқдан бор қилиб, қўшиб ёзилган 2 минг 658 тонна пахта, 22 тоннадан зиёд пилла, Оққўрғон районида 9,9 тонна пилла рақами кўпикка чиқиб кетди. Йўқ, кўпик бўлиб ҳавога учиб кетгани йўқ. Аксинча, аслида йўқ бўлган шунча пахта билан пилла ҳақидаги қалбаки рақамлар Пискент райони хўжаликлари кассасидан 370 минг сўмдан зиёд, Оққўрғон колхозлари ҳамёнидан чиққан 63 минг сўм ана шу икки район хўжаликларига ин қуриб олган қатор текинхўр-қаллобларнинг чўнтагига мўмай даромад бўлиб тушди. Нопоклик, қалбакилик, ўғирлик йўли билан пиширилган бу «катта қозон оши»га ким қандай ҳисса қўшди? Ҳақли савол. Мана, аниқ жавоби: Пискент районидаги «КПСС XXVI съезди» совхозининг собиқ директори А. Дўсбеков бир йилнинг ўзида бажарилмаган планни ошириб, 600 тонна пахта, 5 тонна пилла учун ёзилган қалбаки ҳужжат эвазига 85 минг сўм, Тельман номли колхознинг собиқ раиси Т. Норматов 148 тонна пахта, 1300 килограмм пилла ҳужжати учун 21 минг сўмдан ошиқ, «Пискент» совхозида 900 тонна пахта, 3 тонна пилла қўшиб ёздириб, жами 115 минг сўм, «Гулистон» колхозида 460 тонна пахта, 8 тонна пилла учун 88 минг сўм давлат ва жамоат маблағини ўзлаштиришиб, гумдон қилиб юборишган.

Оққўрғон район бош пилла қуритиш идорасининг қабул қилувчиси Р. Болтаев мавсумда хўжаликлардан пилла эмас, балки пилла учун ёзилган қалбаки ҳужжат тарқатиб жарақ-жарақ пул қабул қилиб турган. 9,9 тонна топширилмаган, аслида йўқ пилла учун тўланган 63 минг 300 сўмни кимлар ўзлаштирди? Мана, ўша ҳаромдан ҳазар қилмаганлар: Болтаевдан бошланган жиноятнинг бир учи пилла қуритиш идорасининг директори Кузанбоев орқали область ипакчилик бошқармасининг собиқ бошлиғи О. Маттиевга келиб уланди. Ахир шамол бўлмаса дарахтнинг учи бекорга силкинмайди-ку, қўл-қўлни яламаса жиноят халқаси ярим йўлда узилиб, сир ошкор бўлмасмиди? Бу ҳамтовоқлар «сен бил, мен билай» қабилида иш кўришмаганида ўнгидан келган «ов» шарафига уюштирилган дабдабали зиёфат устида оғиз-бурун ўпишиб, пул «хирмони»га барака тилашармиди. Ғоят тўкин-сочин ўтган ана шундай зиёфатлар чоғида не-не «ҳақгўй, ҳалолликни даъво қилувчи, адолат талаб» ваъзхонлар оғиз кўпиртиришмади, бир-бирларини мақтаб, янги-янги «зафар»лар тилашмаган дейсиз!

Қарангки, орадан шунча гаплар ўтиб, меҳнат аҳлининг пешона тери билан топилган маблағ кимлар ўртасида тақсимланиб, жиноят ари боласидек кўпайиб кетган бўлса-ю, жойлардаги статистика органларининг ходимлари қўлларига тушган қалбаки ҳужжатларга маҳлиё бўлиб ғафлатда ўтиришса! Бу ношудликми ёки кўриб, эшитиб туриб, ўзини кўрмасликка олишми?!

Область статистика органлари иш фаолиятини таҳлил қилиш шундан далолат бераяптики, биринчи навбатда ҳисобот маълумотларини пала-партиш, юзаки тайёрлаш, текшириш учун объектларни танлашга масъулиятсизлик билан ёндошиш, назорат қилувчи органлар маълумотларидан етарли фойдаланмаслик юқоридаги каби жиноятларнинг юз беришига, такрорланишига сабаб бўлаяпти. Бу иллатлар ҳар қандай ҳисобот маълумотларининг ишончли бўлишини таъминлаш йўлида олиб борилаётган ишлар сифатига салбий таъсир кўрсатмай қолмайди.

Бурчга садоқат, чинакам масъулият, ҳалоллик талаб этилаётган бугунги бурилиш даврида корхона, ташкилот ва муассасалар устидан назорат ўрнатишда, улар бажарган ишлар юзасидан ҳисоботлар тайёрлашда ғирромлик, пала-партишлик ва чалкашликларга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди. Бундай ғофилона иш юритиш ҳисоб-китоб ишларини издан чиқаради, жиноий ҳатти-ҳаракатларга йўл очади.

...Оғзи куйган одам қатиқни ҳам пуфлаб ичиши керак. Юқорида келтирилган воқеалар ҳаммамиз учун жиддий сабоқ бўлса деймиз. Буни унутмаслик зарур. Айниқса ҳар қандай ғирромликлар, кўзбўямачиликлар ва қўшиб ёзишлар билан курашишга даъват этилган область статистика бошқармаси ва унинг жойлардаги органлари ўз фаолиятларида қатъий тартиб ўрнатишлари, ишни ҳозирги талаблар асосида бутунлай янгидан қуришлари шарт. Бу қанчалик тез қилинса, шунча яхши.

Э. ЖЎРАЕВ,
Тошкент область прокурори.

А. ШАЙХОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ЛЕНИННИНГ ҚУТЛУҒ ХОТИРАСИ

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). Финляндияда В. И. Ленин хотираси авайлаб сақланмоқда. Финляндия жануби-ғарбининг энг катта саноат, маъмурий ва маданий маркази бўлмиш Турку шаҳри маҳаллий маъмурларининг ташаббуси билан бу ерда Ленин қадамжолари бўйлаб янги маршрут очилди. Ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш ленинча принципи амалга оширилаётганлигини ёрқин намойиш этаётган ҳозирги замоннинг тарих билан узвий алоқаси ҳар биримизни тўлқинлантиради,— деди шаҳар туристик бюросининг секретари Сеппо Ремес ТАСС мухбири билан суҳбатда. Ҳар йили совет туристларидан 15 мингдан зиёд киши Туркуга келиб кетади. Шаҳримизни бошқа мамлакатлардан ҳам кўплаб меҳмонлар келиб томоша қилишади. Улар жаҳон пролетариати доҳийсининг ҳаёти ва фаолиятига бағишланган маршрутлар билан қизиқиб танишадилар, деган умиддамиз.

СОВЕТ ТИНЧЛИК ТАШАББУСЛАРИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

БЕРЛИН, 27 май. (ТАСС). ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгаши ҳамда Миллий мудофаа Кенгашининг Раиси Эрих Хонеккер расмий визит билан бу ерга келган ҳарбий делегация бошлиғи, Австрия миллий мудофаа министри Хельмут Крюнес ўртасида Берлинда бўлиб ўтган суҳбат чоғида космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш, барча ядровий синовларни тўхтатиш, шунингдек химиявий қуролни ҳамда бошқа хил оммавий қирғин воситаларини қисқартириш ва тугатиш зарурлиги таъкидланди. Совет Иттифоқи 2000 йилгача инсониятни ядро қуролидан халос этиш тўғрисида илгари сурган программада, Европада оддий қуролларни ва қуролли кучларни анча қисқартириш тўғрисидаги таклифда ҳамда СССРнинг ядро синовларини ўз ихтиёри билан тўхтатиб қўйиш муддатини шу йилнинг 6 августигача узайтириш тўғрисидаги қарорида қуролсизланишнинг конкрет ва реал йўли кўрсатиб берилган, деди Э. Хонеккер. ГДР тинчлик учун курашда чинакам шерик сифатида бундан буён ҳам мулоқот ва ҳамкорлик сиёсатини ўтказаверади, давлатлар ўртасидаги муносабатларни соғломлаштириш ва кескинликни юмшатишга қайтиш учун курашаверади.

НИГЕРИЯ МЕҲНАТ КОНГРЕССИНИНГ ҚАРОРИ

ЛАГОС, 27 май. (ТАСС). Меҳнаткашлардан салкам 5 миллион кишини бирлаштирган Нигерия меҳнат конгресси (НМК) Яқин Шарқда Тель-Авив ўтказаётган агрессив сиёсатни ҳамда Исроилнинг ЖАР ирқчи режими билан ҳамкорлигини қўллаб-қувватлаётган Исроил умуммеҳнат федерацияси билан муносабатларини мутлақо узади. Нигерия меҳнат конгресси марказий ишчилар комитетининг бу ерда эълон қилинган баёнотида шу ҳақда айтилади. НМК Бош секретарининг ўринбосари Бернард Обуа қабул қилинган қарор Нигерия ҳукуматининг ташқи сиёсий йўлига тўла-тўкис мос бўлиб тушади, деб таъкидлади.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● БУЭНОС-АЙРЕС. Чилида зўравонлик авжига чиқмоқда, Сантьяго армия қамал қилган шаҳарни эслатади, бу ерда намойишларни тарқатиб юбориш учун кўздан ёш оқизадиган газ солинган гранаталар отиш ва катта босим билан сув оқими юборадиган ускуналар ишлатиш, ишчи кварталларидаги ялписига тинтув оддий воқеа бўлиб қолди. «Тьемпо Архентино» Аргентина газетасининг махсус мухбири Альберто Эмальди Чили пойтахтида ана шу аҳволни кўрди. Ўз ватанига қайтиб келганидан кейин у Пиночетнинг реакцион диктатураси жабр-зулмини тортаётган Чилининг фожиаси, чилиликларнинг ҳарбий режим оёқости қилган демократик эркинликларни тиклаш учун мардона кураши тўғрисида репортаж эълон қилди.

● ТОКИО. Кавасаки шаҳрининг фуқароси, 25 яшар Пак Тэ Ви Японияда майда миллатлар дучор бўлаётган камситишнинг жабрини тортди. Полиция уни иммиграция қонунини бузишда айблаб қамоққа олди. Бу иммиграция қонунига кўра шу мамлакатда яшаётган асл насл-насаби япон бўлмаган гражданлар ҳамиша махсус гувоҳнома олиб юришлари, бармоқ изини мунтазам топшириб туришлари ва инсонни таҳқирлайдиган бошқа процедураларни бажаришлари керак.

(ТАСС, 27 май).

□ Исроил ҳукмронлари босиб олинган араб ерларида ҳарбийлаштирилган манзилгоҳларни тобора кўпроқ барпо этмоқдалар. Босқинчилар арабларнинг уйларини тортиб олмоқдалар, боғлари ва экинларини пайҳон қилмоқдалар. Суратда: Исроилнинг Ал-Халил районидаги Кирьят Арба ҳарбийлаштирилган манзилгоҳи.

Камера пресс—ТАСС фотоси.

Ҳ. АСАДнинг АЙТГАНЛАРИ

АФИНА, 27 май. (ТАСС). Бу ерга визит билан келган Сурия Араб Республикаси президенти Ҳафиз Асад давлат терроризми сиёсатини ўтказаётганлиги учун Қўшма Штатларни, Исроил ва ЖАРни қоралади. Ҳафиз Асад Греция президенти Христос Сардзетакис унинг шарафига уюштирган зиёфатда нутқ сўзлаб, Вашингтон, Тель-Авив ва Претория мустақил давлатларга қилинган қуролли ҳужумларни оқлаш мақсадида «терроризмга қарши кураш» деган баҳонадан фойдаланаётганликларини айтди. Бу сиёсат, амалда Америка авиациясининг Ливия шаҳарларини ваҳшиёна бомбардимон қилганлигида ўз ифодасини топди, Исроил ҳарбийлари Ливанда ҳар куни амалга ошираётган жиноятларда, ЖАР ирқчи режимининг Африкадаги учта давлатга қарши яқинда қилган агрессиясида намоён бўлмоқда, деб таъкидлади Ҳ. Асад. Бундай сиёсат, пировард натижада планетамизни жуда катта жанг майдонига айлантириб юбориши мумкин, деб огоҳлантирди у.

ҚАСАМЁД ҚИЛДИРИЛДИ

ДАККА, 27 май. (ТАСС). Бу ерда бош ҳарбий маъмур, мамлакат президенти генерал-лейтенант Хусайн Муҳаммад Эршод бошчилигидаги Бангладеш ҳукумати қасамёд қилдирилди. Ҳарбийлар билан бир қаторда парламент аъзолари — шу йил 7 майда бўлиб ўтган сайлов арафасида истеъфога чиққан министрлар кабинетининг собиқ аъзолари ҳам ҳукуматга кирдилар.

Хумоюн Рашид Чоудхури яна ташқи ишлар министри бўлди. Шафиқул Ғани мудофаа министри этиб тайинланди.

УЧ ҚИТЪА ЭКРАНИ

СЎЗ — МЕҲМОНЛАРГА

ОЛДИНГИ САФЛАРДА

Саид ВАРАКЗАЙ,
актёр ва кинорежиссёр,
(Афғонистон)

— УЧ ҚИТЪА кинематографчиларининг халқаро Тошкент фестивали биз, афғон санъаткорлари учун ҳар жиҳатдан қулай ва фойдали ижодий кўрик бўлиб қолди. Агар бундан олдинги киноанжуманда режиссёр Абдул Латифнинг Апрель революциясидан кейин мамлакатимизда юз берган ижтимоий ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилувчи «Қочиш» бадиий фильми намойиш этилган бўлса, бу сафар «Мусофир» бадиий картинаси билан қатнашмоқдамиз.

Бу фильмнинг постановкачи-режиссёри сифатида шуни айтишим керакки, унда афғон халқининг Саур инқилобигача бўлган ҳаёти ва инқилобнинг дастлабки даврига таалуқли воқеалар қамраб олинган.

Маълумки, Афғонистонда феодал тузуми мавжуд бўлган даврда эксплуататорлар синфи ҳамма нарсага эгалик қилар, халқ эса саводсизликка маҳкум эди. Аммо ўша оғир шароитларда ҳам меҳнат аҳлига маърифат тарқатишга аҳд қилган фидойи ёшлар бор эди. Фильмда ана шундай муаллим йигитлардан бири қишлоққа боради ва оддий кишиларга савод ўргатади. Хуллас, биз бу картинага мамлакатимиз учун ҳозирги пайтда ҳам зарур бўлган масалани танлаб, ёш зиёлининг ўз мақсади йўлида қандай ҳаётий тўсиқларга дуч келганлигини кўрсатиб беришга ҳаракат қилдик.

Мен мазкур картинадан ташқари бир неча телевизион фильмлар ишлаганман. Улардан айримлари «Интервидение» фестивалида намойиш қилиниб, мукофот ва дипломлар билан тақдирланган.

Кино — кишилар онгига ғоят тез таъсир қилувчи қудратли кучга эга. Халқаро Тошкент кинофестивалида иштирок этаётган тараққийпарвар кинематографчилар ундан ҳамиша эзгу мақсадлар йўлида фойдаланишлари, она-сайёрамизда тинчлик ва халқлар озодлиги тантана қилиши учун олдинги сафларда боришлари, халқ ҳаётини ҳаққоний акс эттиришлари зарур деб ҳисоблайман.

□ СУРАТДА: Ўзбекистон, Никарагуа, КХДР, Гвинея ва Чили киносанъаткорлари.

А. Зуфаров фотоси.

МЕҲР-ОҚИБАТ ТАЛҚИНИ

Эдмунд ЭЛЛИСОН,
«Кволитифильмз» фирмасининг бош директори,
(Австралия).

— МЕН уч қитъа мамлакатларининг халқаро Тошкент киноанжуманида бешинчи марта иштирок этмоқдаман. Бу улкан ижодий кўрикда ҳар сафар қатнашар эканман, Совет Иттифоқи эндигина ривожланаётган давлатларнинг кинематографияси оёққа туриб олиши учун катта ёрдам бераётганига иқрор бўламан. Шу ўринда шахсан ўзим машҳур совет кинорежиссёри Эйзенштейннинг «Октябрь», «Броненосец «Потёмкин» картиналарини мамлакатимиз бўйлаб намойишини уюштирганимни ҳанузгача мамнуният билан эслайман.

Бу галги Тошкент фестивалида ўзбек режиссёри Э. Эшмуҳаммедовнинг «Алвидо, ғўр ёшлигим», М. Абзаловнинг «Суюнчи» ва «Келинлар қўзғолони» картиналари билан танишишга муваффақ бўлдим. Ўзбек кино санъатининг бу янги асарлари менга маъқул тушди.

Замонавий Австралия киноси ўзига хос ижодий қиёфада ривожланмоқда. Унга биз Тошкент фестивалига олиб келган Грэм Клиффорднинг «Берк ва Уэллс» бадиий фильми, Коннолли ва Гривор Трэхэмнинг «Қизил Мотильда» қисқа метражли картиналари гувоҳлик беради. Фурсатдан фойдаланиб, Тошкент киноанжумани бундан кейин ҳам олис мамлакатлар санъаткорларини бирлаштиришини, меҳмондўст халқингизнинг ҳар бир хонадонида тинчлик ва меҳр-оқибат ҳукм суришини тилайман.

ИЖОДИЙ МУНОЗАРАЛАР

● КЕЧА пойтахтимиздаги Санъат саройида намойиш қилинган Покистон, Туркманистон, Вьетнам, Нигерия ва Сальвадор миллий озодлик фронти фильмлари бўйича совет ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси ўтказилди.

● Республика Кино уйида «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун курашда кинонинг роли» мавзуидаги ижодий мунозара якунланди.

● Фестиваль қатнашчилари ва меҳмонлари Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхоз лимонариясига ташриф буюрдилар.

● БУГУН Санъат саройида фестиваль фильмларининг расмий намойиши давом эттирилади.

● Уч қитъа мамлакатларининг санъаткорлари В. П. Чкалов номидаги авиасозлар маданият саройида Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилари билан учрашадилар.

● Шунингдек, «Ўзбекфильм» киностудиясида фестиваль қатнашчилари ва меҳмонларининг совет кинематографияси ижодкорлари билан учрашуви бўлиб ўтади.

ФЕСТИВАЛЬ ФИЛЬМЛАРИ

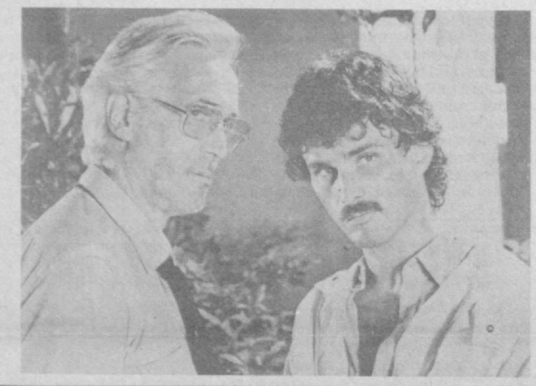

□ ШУ кунларда бир қатор кинотеатрларимизда IX Халқаро Тошкент кинофестивали доирасида Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кинематографларининг асарларидан намуналар намойиш қилинмоқда. Суратларда: (чапда) «Совуқ ой» (Мексика) ва «Сайёҳ музикачилар қўшиғи» (Япония) фильмларидан кадрлар.

МАКТАБДА УЧРАШУВ

Болалар ёзувчиси, СССР Ёзувчилар Союзининг аъзоси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Маҳмуд Муродов яқинда Калинин районидаги Куйбишев номли 37-мактаб ўқувчилари меҳмони бўлди. Ёзувчининг 50 йиллик ижодий фаолияти ҳақида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи Обид Расулов гапириб берди. Шундан сўнг адибнинг болалар адабиёти ривожига қўшган ҳиссаси ҳақида шоир Илёс Муслим, Ўзбекистон Халқ ёзувчиси Қуддус Муҳаммадий, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Яйра Саъдуллаева ва бошқалар сўзладилар.

Мактаб директори Карима Абдуллаева ёзувчини ҳамда у билан бирга келган шоирларни самимий қутлади. Мактаб ўқувчилари уларга гулдасталар тақдим этишди.

Учрашув охирида М. Муродовнинг асарлари асосида тайёрланган адабий композициялар, интермедиялар намойиш қилинди.

С. ҒОФУРОВ.

ЯНГИ ЭКСПОЗИЦИЯ

Тошкентдаги СССР халқлари дўстлиги музейининг янги экспозицияси белоруссиялик шоира Э. Огнецвет ёзган «Қизил Армия чироқлари», «Партизанлар», «Охунбобоевнинг ўлимига» шеърларининг сарғайиб кетган қўлёзмалари билан очилади. Ватанга меҳр-муҳаббат ва фашизмга нафрат билан йўғрилган бу асарлар Ўзбекистонда ёзилган. Шоира сурронли 41-йилда Минскдан бу ерга кўчиб келганди.

Экспозициянинг Ноқоратупроқ ерларни ўзлаштиришга, БАМ қурилишига Ўзбекистон қўшган ҳисса тўғрисида, Тошкентнинг биродарлашган шаҳарлар билан дўстлиги ҳақида ҳикоя қилувчи бўлими зўр қизиқиш уйғотмоқда.

(ЎзТАГ).

МАНГУЛИК ХИЁБОНИ

Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг «Аҳил» маҳалласида ҳашар йўли билан мангулик хиёбони барпо этилди. Бу ерда Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган 24 нафар маҳалла ўғлонлари номлари битилган мармар тош ўрнатилди.

Б. ДОСИМОВ.

МАҲОРАТ КЎРИГИ

ЯҚИНДА Тошкент политехника институти марказий қабул комиссияси ва Тошкент шаҳар маориф бошқармаларининг ташаббуси билан Тошкент политехника институтида шаҳар мактаблари битирувчиларининг физика, математика ва химия фанлари бўйича анъанавий олимпиадаси ўтказилди. Олимпиадада жами 1500 га яқин ўқувчи иштирок этди.

Ўқувчилардан В. Дьяконов, Б. Бакиров, Д. Шозиятовлар математика, С. Мансурова, И. Эшмирзаевлар физика, С. Лаврентьева ва Б. Нуриддиновлар химия фанларидан пухта билимга эга эканликларини намойиш қилдилар. Ғолиблар махсус дипломлар билан мукофотландилар. Олимпиада сўнгида унинг қатнашчиларига профессор Ҳаёт Зоирович Расулов институтга қабул қилишнинг бу йилги тартиби ҳақида батафсил гапириб берди.

Т. ЛУТФУЛЛАЕВ.

ТЎЙТЕПАДА ЯРМАРКА

Тўйтепа шаҳри марказида ҳар шанба ва якшанба кунлари озиқ-овқат ва саноат маҳсулотлари кенг ассортименти билан савдо қилувчи ярмаркалар аҳолига хизмат кўрсатмоқда. Яқиндан бошлаб бу ерда Самарқанд ва Тошкент нонлари савдоси ҳам уюштирила бошланди.

Бундай ярмаркалар райондаги Янгиҳаёт посёлкаси ва Опитний қишлоқларида ҳам уюштирилмоқда.

У. ҲАМИДОВ.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

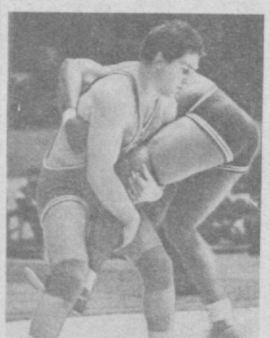

□ КУНИ кеча Оржоникидзе шаҳрида эркин кураш бўйича СССР 42-чемпионати ниҳоясига етди. Унда тошкентлик Аслан Хадарцев иккинчи марта мамлакат чемпиони унвонига сазовор бўлди. Суратда: А. Хадарцев машғулот пайтида.

Л. Гусейнов фотоси.

САЛОМАТЛИК ВА АКТИВ ДАМ ОЛИШ МАРШРУТЛАРИ БЎЙЛАБ

ЧЎҚҚИЛАР ЧОРЛАЙДИ

Бутуниттифоқ «Самарали меҳнат ва соғлом турмуш учун» рейди ўтказилаётган шу кунларда туризм билан шуғулланишга эътибор кучайтирилмоқда. Ҳозирги кунда Тошкент областининг кўпгина корхона ва муассасаларидаги туризм секцияларида минглаб актив дам олиш ишқибозлари шуғулланмоқдалар.

Яқинда Хўжакентнинг хушманзара жойига жойлашган палаткалардан ташкил топган туристлар шаҳарчасида область туристлари слёти ўтказилди. Унда Тошкент, Ангрен, Олмалиқ ҳамда Чирчиқ шаҳри туристик клубларининг 300 га яқин тоғ, пиёдалар туризми, қояга чиқиш, велосипед ҳамда мотоциклда саёҳат қилиш ихлосмандлари иштирок этишди.

Слётда Тошкент области туризм ва экскурсиялар Совети раиси М. Жавҳаров туризм бўйича ўтказиладиган ана шундай слёт ва мусобақалар актив дам олиш ишқибозларининг ҳақиқий байрамига айланганлиги, бундай тадбирларда уларнинг бўлажак походларга техник ҳамда тактик усуллар бўйича ҳозирлиги, техника хавфсизлиги билими, асбоб-анжомларнинг тайёрлиги текширилишини таъкидлаб ўтди.

Слётнинг тантанали очилишидан сўнг командалар ўртасида мусобақалар бошланиб кетди. Баҳслашувнинг барча турлари бўйича Тошкент туризм клуби вакиллари ғолиб чиқдилар. Слёт қатнашчилари кечқурун аланга атрофида тўпланишиб, туристик қўшиқлар конкурсида иштирок этишди.

«Чимён»нинг ёзги мавсуми

«Чимён» спорт саломатлик комплекси дам олувчиларни қабул қилишга тайёр. Ўтган шанба куни бу ерда ёзги мавсумнинг очилиш маросими бўлиб ўтди. Шу муносабат билан бўлган тантанада қатнашган туристик комплекс бадиий ҳаваскорлари, Тошкент трактор заводи дискотека клуби ҳамда Чимён посёлкасининг ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли коллективи дам олувчилар ҳузурида ўз концерт программаларини намойиш этишди.

Ҳозирги кунда комплексда 450 га яқин киши дам олмоқда. Комплексда ота-оналари билан ҳордиқ чиқарувчи ёш туристлар учун ҳам турли қулайликлар муҳайё этилган. Жумладан кичкинтойлар учун махсус хоналар ажратилган бўлиб, у турли-туман ўйинчоқлар билан таъминланган.

Э. РИЖЕНКО.

ДЗЮ-ДО

● ДЗЮ-ДО бўйича Бухоро шаҳрида бўлиб ўтган мусобақаларда областимиз вакиллари 229,5 очко тўплаб биринчи ўринни эгаллашди. 228,5 очко жамғарган Тошкент шаҳри командаси иккинчи, Самарқанд области дзю-дочилари эса 185 очко билан учинчи бўлишди. 86 ҳамда 95 килограммгача вазнлилар ўртасидаги беллашувда вакилларимиздан И. Поздняков ва Д. Соловьевлар ғолиб чиқишди. Областимизнинг яна тўрт вакили иккинчи, бир спортчи эса учинчи ўринни эгаллади.

ЧАВАНДОЗЛИК

● ТОШКЕНТ ва Чирчиқда чавандозлик бўйича спартакиада програмаси асосида ўтказилган мусобақалар ниҳоясига етди. Унда 698,5 очко билан Тошкент шаҳри чавандозлари ғолиб чиқишди. Андижон области командаси 525,5 очко тўплаб иккинчи, Тошкент области вакиллари эса 333 очко билан учинчи ўринни эгаллади.

□ СУРАТЛАРДА: (чапда) туристлар шаҳарчаси. (ўнгда) область туристлар слёти иштирокчилари мусобақалари пайти.

Р. Галиев фотолари.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

КОРХОНАЛАР, МУАССАСАЛАР, КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА ФАН-ТЕХНИКА СОҲАСИДА ЭРИШИЛГАН ЮТУҚЛАР ҲАҚИДАГИ ИЛМИЙ-ОММАБОП ВА ХРОНИКАЛ-ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАРГА ЭГА.

БЎЛИМЛАР БЎЙИЧА

МЕДИЦИНА. СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ

Сеҳрли дала — кишининг ҳаёт фаолиятини узоқ вақт сақлашга имкон берадиган сабзавотларни кундалик овқатланиш рационига киритиш қанчалик муҳимлиги ҳақида.

Мустаҳкамлик кафолоти — Грузия ССР Фанлар академиясининг металлургия институтида яратилган, медицина асбоб-ускуналари тайёрлашда қўлланиладиган янги металл қуйма ҳақида.

Бир касал мижознинг кўзи билан — СССР Медицина Фанлари академияси Профилактик кардиология институти ВКНЦ олимларининг юрак-қон томири касалликларининг олдини олиш бўйича ишлари ҳақида.

Маконнинг 20 микрони — совет олимларининг юрак-қон томири касалликлари механизми соҳасида диагноз қўйиш ва даволаш янги методларини яратиш йўлида олиб бораётган фундаментал тадқиқотлари ҳақида.

Давлат аҳамиятидаги иш — рак, юрак-қон томири касалликлари билан касалланишнинг олдини олиш ва даволаш воситаларини ишлаб чиқариш бўйича Бутуниттифоқ кардиология ва онкология илмий марказларининг илмий ва амалий фаолияти ҳақида.

Тўқима ва заҳар — Ўзбекистон олимларининг ўргимчаклар, илонлар, чаёнлар заҳарини тўқима мембраналарга таъсирини ўрганиш юзасидан олиб бораётган тадқиқотлари ҳақида. Нерв тўқималари ўртасидаги алоқаларни блокировкалашга қобил бўлган токсинлардан доришунослик, қишлоқ хўжалигида фойдаланиш.

Маълум нарса ҳақида жумбоқ — асаларичилик маҳсулотлари — асал, прополис, гул чанги, она ари сутининг шифобахш хоссалари ҳақида. Олимларнинг мазкур моддаларнинг киши организмига таъсирини ўрганиш юзасидан олиб бораётган ишлари ҳақида.

Тибет тиббиётининг сирлари — кишини табиий дори-дармон воситалари билан даволаш кўп асрлик тажрибаси ўз аксини топган Тибет қўлёзмаларини ўрганиш ҳақида.

Микробларга қарши фаглар — Тбилиси бактериофаг институтининг касаллик туғдирувчи микробларга қарши қўлланиш имконияти бўлган фильтрловчи вируслар хоссаларини ўрганиш юзасидан олиб бораётган ишлари ҳақида.

Ичида ўзи нима бор? — монокристаллар етиштириш бўйича ҳамда уларни техника ва медицинанинг турли соҳаларида қўлланиш юзасидан иш олиб бораётган Свердловск электрохимия институти олимларининг тажрибаси ҳақида.

ТАБИАТ ВА ТАБИИЙ РЕСУРСЛАРНИ ҚЎРИҚЛАШ

Ўрмонни сақлаш ҳақида монолог — тоғ ўрмонлари, уларни сақлаш ва ёғочдан фойдаланиш экологияси ҳақида.

Бизнинг жонли куррамиз — ер қимирлашларини олдиндан билиш ҳақида.

Қорамол бизга зарурми? — уй ҳайвонларининг баъзи йўқолиб бораётган турларини сақлаш ва баъзи бир тур ёввойи ҳайвонларни қўлга ўргатиш ҳақида.

«Мидия» операцияси — ёпиқ акваторияларда мидиялар етиштириш тажрибаси ҳақида.

Тежамни планлаштира туриб — ер куррамизда ресурслари чегараланган табиий энергетик ёқилғидан фойдаланишда тежамкорликнинг зарурати ҳақида.

Изланиш давом этмоқда — Ўзбекистонда олиб борилаётган геология-қидирув ишларидаги муваффақиятлар ҳақида.

Еrости салтанатига элтувчи пиллапоялар — ернинг чуқур қатламларини ўрганиш, унинг тузилиши сирларини тадқиқ этиш юзасидан олиб борилаётган экспериментлар ҳақида.

Ловия — антиқа ўсимлик — дуккакли ва мойли экинлар — ловиянинг келиб чиқиш тарихи, тарқалиш географияси, қимматли хоссалари ва қўлланилиши ҳақида.

Нефть қитъасида — нефть геологияси муваффақиятлари ҳақида. Ғарбий Сибирь нефтининг тарихи, Тюмень нефть қитъасининг ўзлаштирилиши ҳақида.

«Болтиққа — ғаройиб сув!» — шаҳарда оқар сувларни тозалаш юзасидан иш олиб бораётган ленинградлик инженер-сантехниклар ана шундай шиор остида меҳнат қилмоқдалар.

ГРАЖДАНЛАР ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ХЎЖАЛИКЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

ҚУЙИДАГИЛАРНИ ЁДДА ТУТИНГ!

Сув олиш кранларининг носозлиги оқибатида унинг беҳуда оқиб ўтиши сув таъминотини ёмонлаштиради, сувдан фойдаланганлик учун тўланадиган ҳақни оширади.

Фойдаланиб бўлингандан сўнг кранларни зичлаб ёпиб қўйинг.

Томорқа участкалари ва ниҳолларни суғоришда, йўлкаларни, майдончалар ва хиёбонларни салқинлатишда водопровод сувидан фойдаланиш

ҚАТЪИЯН МАН ҚИЛИНАДИ.

Водопровод суви билан суғориш ва салқинлатиш ҳоллари аниқланганда, водопроводлар қўшимча огоҳлантиришсиз узиб қўйилади.

Сувнинг беҳуда оқиб ётиш ҳолларига бефарқ қараманг!

Водопроводнинг носозлигини, ер остидан сув чиқиб ётганини ёки кўчалардаги колонкаларнинг ишдан чиққанлигини сезган ҳолда

47-03-45 телефони орқали қўнғироқ қилинг.

Водопровод қудуқлари қопқоғини очиш ва улар ичига тушиш қатъиян ман қилинади.

Қудуқларда ҳаёт учун хавфли заҳарли газлар мавжуд.

Тошкент область агросаноат комитети Тошкент хўжалик-ичимлик суви таъминоти ишлаб чиқариш-фойдаланиш бошқармаси.

Редактор ўринбосари
С. МУСАЕВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ
ЛЕНИНГРАД
КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Р. 08780. Б.—1612. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12